

ГЛАС

ЛИСТ РЕПУБЛИЧКОГ
ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО
И ИНВАЛИДСКО
ОСИГУРАЊЕ

ОСИГУРАНИКА

ТЕМА БРОЈА: Особе са инвалидитетом, зависно од степена телесног оштећења, имају бројне олакшице приликом увоза возила из иностранства

**ГОВОРНИ АУТОМАТ
0-24h: 0700/017-017
по цени локалног
позива
или: 011/30-60-680**

**ДО АУТОМОБИЛА
БЕЗ ЦАРИНЕ И ПДВ-а**

ИЗДАВАЧ: Републички
фонд за пензијско
и инвалидско осигурање

ДИРЕКТОР:
Драгана Калиновић

**ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ
УРЕДНИК:**
Милена Јовановић

РЕДАКЦИЈА:
Булевар уметности бр. 10,
11070 Београд,
e-mail: glasosiguranika@pio.rs

СЕКРЕТАРИЈАТ:
011/2017-437
факс: 2017-437

**РЕДАКЦИЈА ЗА
ВОЈВОДИНУ:**
Житни трг бр. 3,
21000 Нови Сад
021/487-7754,
021/487-7789,
факс: 021/6624-359,
e-mail:
miroslav.mekterovic@piovoj.rs

ШТАМПА:
Штампарија
Службени гласник

ОГЛАШАВАЊЕ:
011/2017-437

Рукописи и фотографије
се не враћају.

Електронско издање:
www.pio.rs/glasosiguranika

ДАН БЕЗ КУПОВИНЕ

Валута за срећу

Може се рећи да су пре четрдесетак година људи били срећнији него данас. То се пре свих односи на Американце, који су се још 1972. изјашњавали као веома срећни, а данас, иако им је куповна моћ порасла, житељи САД кажу да су једнако срећни као и раније.

Тед Дејв, уметник из Ванкувера, оснивач је Дана уздржавања од куповине који су први пут промовисали социјални активисти септембра 1992. године у Канади. Дан усетења од куповине усмерен је против претеране потрошње. Магазин „Ад-бустерс“, који је у то време пропагирао смисао уздржавања од куповине, чувене телевизијске куће су цензурисале, а само је CNN обелодањивао њихове поруке. Убрзо су, међутим, почеле да се распирјују кампање широм Сједињених Америчких Држава, затим у Британији, Израелу, Аустрији, Немачкој, Новом Зеланду, Јапану, Холандији, Француској и Норвешкој. Данас више од 65 нација, међу њима и наша, обележава овај дан.

Изузев у Сједињеним Америчким Државама и Израелу, Дан уздржавања од куповине у свету се обележава последње суботе у новембру. У САД је 1997. године ово обележавање смислено померено за петак након америчког Дана захвалности, који је назван још и „црни петак“, зато што представља један од десет дана у години када је обим потрошње рекордан.

Поставља се питање колико су новац и дуготрајно осећање задовољства у спречи. Студија објављена у научном часопису о психологији показује да поштовање које стичемо код других више утиче на срећу него виши друштвено-економски статус, који подразумева високо образовање и материјално богатство. Да новцем ипак не може да се купи срећа, потврђује сама људска природа будући да се сваки човек веома брзо навикава на боље приходе или веће богатство. Лото добитници на почетку осећају благодет велике среће, али убрзо тај осећај опада, објашњава вођа студије, калифорнијски психолог Камерон Андерсон. Према овој студији, поштовање, утицај и повезаност с људима немају рок трајања као роба, и вредности су које не застаревају.

Још 1972. године у држави Бутан настао је кон-

цепт бруто националне среће, а њен родоначелник био је тадашњи бутански краљ. Од тада власт предузима мере за очување националне културе, традиције, идентитета и природе Бутана кроз овај концепт који је противтежа бруто националном производу – индикатору развоја који указује искључиво на економску страну развоја. Концепт бруто националне среће је потекао из будизма, али се посматра као универзална идеја која се

разматра на многим међународним конференцијама.

Бруто национална срећа је концепт и могући индикатор у оквиру кога се кроз упитнике обављају истраживања квалитативног. У тим упитницима испитаницима се постављају бројна питања у вези са њиховим животним задовољством, а резултати се комбинују и са квантитативним индикаторима. Утврђено је више варијанти индекса среће који су предмет истраживања и међународних скупова на ову тему. У Енглеској, на пример, постоји организација „Нова фондација за економију“ која је израчунала индекс среће за скоро све светске државе и поређала их по нивоу среће. По истраживању магазина „Бизнисвик“, становници Бутана су најсрећнији становници у Азији, и осми најсрећнији житељи неке земље у свету. А према истраживању УН, међу становницима земаља бивше СФРЈ најсрећнији су Словенци, а најнесрећнији Срби и Босанци.

Јелена Оцић

БЕНЕФИЦИЈЕ ЗА ОСОБЕ СА ИНВАЛИДИТЕТОМ ПРИЛИКОМ УВОЗА АУТОМОБИЛА

Без плаћања царине и ПДВ-а

Зависно од степена и врсте хендикепа, ослобађање од царинских дажбина и пореза на додату вредност

Повољности код увоза аутомобила за особе са инвалидитетом су бројне и већина оних на које се односе знају за те могућности, али ипак ваља подсетити на све опције и процедуре које су неопходне да би се то и реализовало. Најзначајније, зато што представља највећу уштеду, јесте ослобађање од царинских дажбина и плаћања ПДВ-а, у зависности од степена и врсте хендикепа. Процедура која се мора проћи да би ова права била остварена ипак је прилично сложена и потребно је тачно знати коме се и за шта треба обратити.

Основно што треба знати јесте да аутомобил који се увози мора да испуњава такзване евро три норме да би уопште могло да се размишља о његовом увозу у Србију. Затим, законом је прописано да особа која има телесно оштећење од најмање 70 од-

ни захтев за рефундацију ПДВ-а, са својим подацима (име, презиме, ЈМБГ, адреса) и фотокопију личне карте треба доставити Министарству рада, запошљавања и социјалне политике. По примљеном захтеву ово

степен инвалидности. Када се утврди да постоји степен телесног оштећења прописан законом за увоз аутомобила без царине, Фонд ПИО документацију по службеној дужности прослеђује Министарству рада,

Ко има право на олакшице

Бенефиције приликом увоза аутомобила имају и родитељи вишеструко ометене деце, слепа лица, лица оболела од дистрофије или сродних мишићних и неуромишићних обољења, оболели од пареплегије, квадриплегије, церебралне и дечје парализе, мултипле склерозе, као и војни инвалиди од прве до пете групе и цивилни инвалиди рата од прве до пете групе.

За ослобађање од царинских дажбина војни инвалиди и цивилни инвалиди рата од прве до пете групе подносе захтев за издавање потврде о групи инвалидитета служби за борачко-инвалидску заштиту у општини према месту становања.

сто има право да увезе возило без плаћања царине. Они који имају 100 одсто телесног оштећења по једном основу ослобађају се и плаћања ПДВ-а. Разлика је у томе што се царинских дажбина ова лица ослобађају одмах приликом увоза, док се ПДВ мора најпре платити, а касније тражити повраћај новца. И то тако што оверени примерак потврде од царинарнице о плаћеном порезу, оверену царинску декларацију уз писа-

министарство доноси решење о повраћају ПДВ-а кориснику царинске олакшице. Министарство шаље поштом решење купцу, а на основу њега купац затим подиже свој новац.

Ипак, да би уопште могао да се оствари увоз аутомобила уз бенефиције, потребно је прибавити неколико потврда. Ради добијања неопходних потврда особа са инвалидитетом (било да је осигураник, пензионер или се ради о лицу које је у систему социјалне заштите) мора прво да се обрати Фонду за пензијско и инвалидско осигурање и преда молбу за ослобађање од увозних дажбина, уз коју треба да приложи медицинску документацију о телесном оштећењу. Уколико је не поседује или надлежни органи сматрају да је приложена медицинска документација недовољна, особа која жели да купи аутомобил позива се пред комисију Фонда ради вештачења и утврђивања

запошљавања и социјалне политике – Сектору за заштиту особа са инвалидитетом, и о томе обавештава подносиоца захтева. Министарство у року од 30 дана издаје потврду о ослобађању од царинских дажбина на увоз аутомобила лицу са инвалидитетом које је поднело захтев. Ако, међутим, комисија за вештачење утврди телесно оштећење у мањем проценту или да оштећења уопште нема, Фонд ПИО о томе обавештава подносиоца захтева.

Када особи са инвалидитетом стигне потврда о ослобађању од царинских дажбина, она је прилаже уз сву осталу документацију потребну за царинење. Треба нагласити да возило које је раније увезено не може накнадно бити ослобођено плаћања царине и ПДВ-а, већ се морају прво прибавити све потврде о олакшицама и ослобађању, па тек онда ући у процес увоза аутомобила.

В. Анастасијевић

Исплата и ван граница

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање исплаћује пензије и новчане накнаде својим корисницима који су настањени ван граница Србије, а са којима наша држава има склопљене међународне споразуме о социјалном осигурању. Ти споразуми су потписани са 26 земаља, а њима су

из Србије отишли у 20 земаља које нису биле у саставу СФРЈ, и то за укупно 10.606 корисника, што је за 768 корисника више него 2010. године. Према најновијим подацима, ове године је за јули, август и септембар пензија исплаћена за 10.947 корисника у иностранству. По броју корисника, као што је и раније био случај, убедљиво

предњачи Немачка са 8.247 пензионера, а следе Аустрија са 1.325, Мађарска (393) и Шведска са 256, док је у Швајцарској 144 корисника наше пензије. Најмање корисника има у Норвешкој (2) и Бразилу, где само једна особа прима пензију из Србије.

Треба напоменути да је један број корисника који су радили

Укупно девизних средстава у периоду VII/IX 2012.

EUR	1,989,471.41
USD	93,793.25
AUD	18,101.35
SEK	507,618.47
CAD	46,497.57
CHF	56,380.03
GBP	6,532.61
DKK	8,728.33
NOK	3,533.62

у Србији, али и у иностранству, остварио право на такозвану сразмерну пензију. Она се одређује у случајевима када стаж у Србији није довољан за остваривање права, и тада се узима у обзир и стаж навршен у једној или више других држава. То је и главни разлог зашто се одређује сразмерна пензија, јер кад би сваки појединачан стаж остварен у некој земљи прешао на терет једне државе, онда би то било неправично. Тиме се практично добија да свака држава плаћа пензију сразмерно стажу који је осигураник у њој навршио.

С друге стране, у Србији живе корисници којима носиоци страних осигурања исплаћују пензију. Тако је, примера ради, немачки носилац осигурања (Deutsche Rentenversicherung Bund) у 2011. години исплатио укупно око 6.121.000 евра за 1.813 корисника у нашој земљи. Прецизније – по основу смањене радне способности за 113 корисника у Србији исплаћено је 458.000 евра, за 1.276 старосних пензија 4.447.000 евра, док је за 419 корисника породичних пензија исплаћено 1.208.000 евра. За пет корисника исплаћен је и повратак доприноса у вредности од 8.000 евра.

И носиоци осигурања бивших југословенских република исплаћују пензије својим корисницима. Тако је, на пример, према подацима за прошлу годину Република Српска исплатила за 16.032 корисника 25.828.185,31 евра, Црна Гора је за 3.579 корисника исплатила 5.959.756,19 евра, Словенија је за 3.233 корисника исплатила 11.174.472,06 евра, док је Хрватска за 39.683 корисника исплатила 73.178.858,04 евра.

Јелена Оцић

регулисана питања признавања пензијског стажа, исплате пензија, као и друга питања из области социјалног осигурања.

Фонд ПИО редовно исплаћује пензије и накнаде за кориснике који живе у бившим југословенским републикама, као и за кориснике у другим страним земљама, али постоји разлика у динамици исплате. Наиме, пензије се корисницима који живе у бившим републикама СФРЈ исплаћују сваког месеца, док се због великих административних трошкова и релативно малих износа пензије, за друге стране државе оне исплаћују тромесечно. Према подацима за септембар, у бившим републикама СФРЈ укупно има 36.780 корисника српских пензија. Прецизније, у Хрватској их има 8.037, у Словенији 2.644, у Републици Српској 9.927, Македонији 4.916, у Црној Гори 4.738, а у Федерацији БиХ 6.608 корисника.

Према подацима Фонда ПИО, на рачуне српских пензионера са пребивалиштем у иностранству у 2011. години новчани износи су

Исплата пензија корисницима у иностранству за VII/IX 2012.

РБ	ДРЖАВА	ВАЛУТА	КОРИСНИКА
1	НЕМАЧКА УКУПНО	EUR	8247
2	АУСТРИЈА	EUR	1325
3	МАЂАРСКА	EUR	393
4	ИТАЛИЈА	EUR	39
5	ФРАНЦУСКА	EUR	73
6	БЕЛГИЈА	EUR	18
7	ЛУКСЕМБУРГ	EUR	13
8	ХОЛАНДИЈА	EUR	41
9	САД	USD	94
10	ЧЕШКА РЕПУБЛИКА	EUR	106
11	СЛОВАЧКА РЕПУБЛИКА	EUR	70
12	БРАЗИЛ	USD	1
13	БУГАРСКА	EUR	34
14	КАНАДА	CAD	54
15	АУСТРАЛИЈА	AUD	20
16	ШВЕДСКА	SEK	256
17	НОРВЕШКА	EUR/NOK	2
18	ВЕЛИКА БРИТАНИЈА	GBP	12
19	ШВАЈЦАРСКА	CHF	144
20	ДАНСКА	DKK	5
	УКУПНО		10.947

У друштву најбољих

Филијала Сента је једна од мањих филијала у Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање и надлежна је за пружање услуга везаних за остваривање права из ПИО грађанима из севернобанатских општина Сента, Ада и Кањижа. Она је кориснички сервис за 24.000 осигураника свих категорија (запослених, пољопривредника и осигураника самосталних делатности) и врши исплату пензија и накнада из области ПИО за више од 16.000 корисника са ове територије. Житељи поменутих општина могу своје послове да обаве у седишту Филијале, у Карађорђевој број 7, и у испоставама у Ади и Кањижи.

– Добри резултати рада Филијале РФ ПИО у Сенти производ су дугогодишњег квалитетног и ефикасног рада како запослених, тако и руководства. На челу филијале сам од септембра 2010. године и својим радом

Олга Гузина

само сам успешно допринела да они и даље буду на том нивоу – каже Олга Гузина, директор филијале Сента. Она додаје да су, на основу деветомесечног извештаја о раду, и ове го-

дине у друштву најефикаснијих филијала у Републичком фонду ПИО јер су захтеве својих суграђана из области ПИО решили у законском року од 60 дана у 97 одсто случајева.

Саша Сердар, начелник Одељења за пензијско и инвалидско осигурање у Филијали Сента, каже да је, осим изузетне колегијалности и добре кооперативности у раду, те благовременог преузимања посла приликом одсуства колега, „кључ“ за остваривање добрих резултата код доношења решења и висока ажурност филијале приликом претходног утврђивања стажа осигурања. Наиме, према његовим речима, у 80 одсто случајева код захтева за утврђивање права на пензију, стаж осигурања клијената Фонда у Филијали Сента већ је у потпуности комплетан. Такође, и ове захтеве за утврђивање стажа углавном доносе у року до два месеца.

– Нашим осигураницима и пре него што испуне услов за пензионисање, а код којих утврдимо да им нису уплаћени доприноси за већ остварен стаж осигурања, унапред израчунавамо и потребан износ доприноса за уплату ради регулисања тог недостајућег стажа – износи начелник Сердар активности

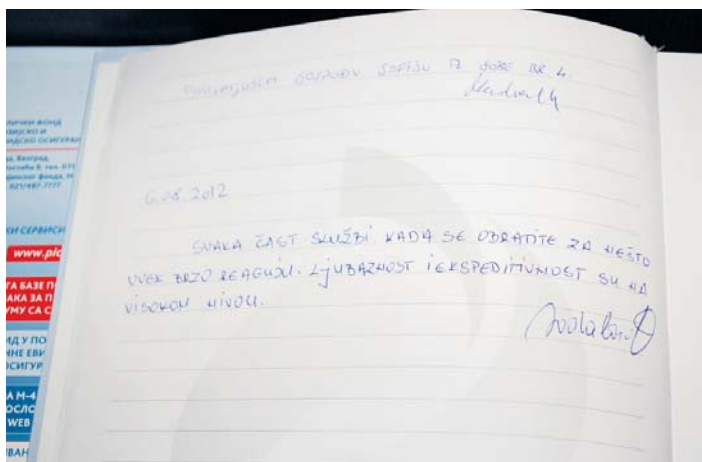
запослених усмерене ка зацртаном циљу: да једног дана све то буде ажурно и да осигураници приликом одласка у пензију имају већ све припремљено за доношење решења.

У испоставама у Ади и Кањижи запослени раде пуно радно време, свих пет радних дана, и према речима Душанке Прелић, вишег референта матичне евиденције у испостави Ада, запослени који раде у оваквим организационим јединицама Фонда морају бити универзалнији у свом раду. Наиме, они у Ади примају све врсте захтева, раде пријаве и одјаве на осигурање, издају потврде грађанима и пружају остале услуге и информације из области ПИО.

Захтеви код којих не може битно да се утиче на брзину решавања у законском року од два месеца углавном су захтеви за остваривање права на туђу помоћ и негу и телесно оштећење, јер се код њих дуже чека на медицински налаз органа за вештачење.

Олга Гузина наглашава да су клијентима Фонда ПИО у Филијали Сента врата увек широм отворена за све врсте услуга и помоћи у оквиру делокруга њеног рада.

Мирослав Мектеровић

Континуитет у раду

Пословично добра ажурност и висок квалитет у раду, уз позитивну атмосферу и љубазност у непосредном контакту са клијентима, видљиви су и кроз књигу утисака грађана, али и из извештаја о раду на крају 2011. године. Захтеве клијената за остваривање права из области ПИО решили су у 95 одсто случајева у законском року од два месеца. У оквиру Покрајинског фонда ПИО били су међу најбољима и у контроли и уносу у базу матичне евиденције података о стажу осигурања, заради и накнади зараде, тј. М-4 образаца. Одличан резултат постигли су и код пријава о уплати доприноса по основу уговорене накнаде, односно уговора о допунском раду (МУН обрасци), где су први у Покрајинском фонду.

Приход Београда од туризма

Главни град Србије, према незваничним проценама, од туризма годишње заради између 400 и 500 милиона евра. Директор Туристичке организације Београда, Дејан Веселинов, рекао је да се до те цифре дошло анкетирањем више од 1.000 туриста о цени смештаја и ванпансионској потрошњи. Испитаници су се, како је навео, изјаснили да у просеку у Београду троше око 600 евра.

Веселинов је указао да је Београд међу првих 20 градова Европе који бележе туристички раст, јер је у првих девет месеци ове године забележен пораст посете страних туриста од осам одсто и седам одсто у ноћењима.

Подсећајући да Београд генерише бар половину прихода од туризма у Србији, он је нагласио да је туризам једна од главних предности престонице која доприноси привреди, али и утиче на поправљање имиџа земље у свету.

Директор ТОБ-а је оценио да је Београд достигао ниво који га чини озбиљном туристичком дестинацијом и за 2013. најавио наставак промоције сити брејк пакета и туристичке понуде наше престонице земљама у региону, и нове туре разгледања.

Београд: позив за најбољу волонтерску идеју

Одељење за друштвене делатности београдске општине Звездара, Волонтерски сервис и Комисија за избор нај-волонтерске идеје/акције у школској 2012/2013. расписали су јавни позив за најбољу волонтерску идеју ученика основних и средњих школа на подручју ГО Звездара. Циљ овог позива је развијање идеје добродиног рада код деце и младих, развијање процеса изградње грађанске свести, хуманости и међугенерациске и вршњачке солидарности.

Комисија ће подржати реализацију оних акција које буду оцењене као оригиналне и корисне, и наградити три за које процени да су значајне за развијање идеје волонтирања и за подизање квалитета свакодневног живота на овој општини.

Садржај волонтерске активности може се односити на организовање акција прикупљања старог папира, гардеробе, средстава за хигијену, књига, организовање хуманитарних акција или спортских и културних садржаја, може бити из области екологије, или вршњачке и међугенерациске солидарности (помоћ старијим, немоћним комшијама у набавци хране и лекова, изношењу смећа и сл.).

Јавни позив је отворен до 14. децембра 2012. године.

Обележен Светски дан борбе против дијабетеса

Светски дан борбе против дијабетеса, 14. новембар, ове године је свечано обележен у Скупштини АП Војводине. Према подацима Међународне федерације за дијабетес, у свету око 370 милиона људи болује од ове болести, а очекује се да ће се за 20 година тај број повећати на 550 милиона, и то највише у земљама у развоју. У Србији је регистровано више од 600.000 дијабетичара, од тога 280.000 на подручју Војводине.

Кампања Светског дана борбе против дијабетеса ове године посебно је усмерена на децу и младе, као главну снагу за ширење порука о едукацији, превенцији и ризицима за настанак ове болести. У оквиру свечаности наступили су и чланови спортских организација, плесних клубова и културно-уметничких друштава са територије Новог Сада, који су својим примером указали на важност физичке активности као саставног дела здравог начина живота дијабетичара.

Такав начин живота подразумева и сталну едукацију, контролисану здраву и умерену исхрану, миран живот без стреса, редовне контроле и примену терапије.

У Савезу друштава Војводине за борбу против шећерне болести апеловали су на надлежне и на ширу друштвену заједницу да спрече све чешће појаве дискриминације дијабетичара, посебно у домену радног права.

Крагујевац: Сајам туризма и сеоског туризма

У Крагујевцу је одржан четврти Међународни сајам туризма и сеоског туризма, који је окупио више од стотину излагача. Из богате понуде туристичких агенција и организација најинтересантнији за посетиоце „Шумадија сајма“ били су попусти за новогодишње аранжмане. Награда за најбољи излагачки простор припала је Туристичкој организацији Србије, док је најуспешнију промоцију имала Туристичка организација Лапово. Признања за најбољи промо материјал и изузетно успешан наступ освојиле су и туристичке организације Златар и Младеновац.

Чланови крагујевачког Центра за самостални живот особа са инвалидитетом први пут су на свом штанду представили уникатне украсне предмете, накит и свилене мараме које су чланови овог удружења израдили у радионици креативног инклузивног дизајна.

Исплата пензија

Исплата другог дела октобарских примања пензионерима из категорије запослених почела је 24. новембра.

Бившим пољопривредницима други део припадности за октобар исплаћен је 21. новембра.

Пензионери самосталних делатности примиће целе новембарске пензије 4. децембра, а пензионисана војна лица 6. децембра.

Помоћ и пензионерима са сразмерним пензијама

Пензионерима који примају део наше, а део пензије из иностранства, а оба дела заједно не прелазе 15.000 динара, исплаћен је први део једнократне помоћи Владе Србије у износу од четири хиљаде динара. Новац су добили у термину када иначе примају други део пензије – бивше занатлије и војни пензионери 21, а некадашњи запослени 24. новембра. Реч је о око 12.000 корисника пензија који су остварили право на ову помоћ за чију исплату је обезбеђено 46,6 милиона динара.

Грантови за незапослене

У Крагујевцу је завршен други овогодишњи конкурс за доделу грантова незапосленим лицима за отпочињање сопственог посла. За те намене из градске касе биће издвојено три милиона динара за подршку најбољим пословним идејама, а одобрена средства у појединачном износу до 200.000 динара су бесповратна.

Град Крагујевац већ осам година спроводи програм подршке незапосленима и за то време одобрено је укупно 650 грантова. Подаци Регионалне агенције за економски развој Шумадије и Поморавља показују да је проценат одрживости ових пословних идеја веома висок, па ће овакав вид подршке за почињање сопственог посла бити настављен и у будуће.

Нова рата пензионерима пред Нову годину

Потпредседник ПУПС-а и посланик у Скупштини Србије, Милан Кркобабић, рекао је да су у буџету за наредну годину одвојена средства у износу од 4,1 милијарду динара, односно око 40 милиона евра, намењена за исплату преостале две рате специјалне социјалне помоћи за више од пола милиона пензионера у Србији који имају пензију мању од 15.000 динара. Следећа рата ће им бити исплаћена пред Нову годину, а наредна очи Ускрса. Како је истакао Милан Кркобабић, за помоћ пензионерима и за труднице за 2013. годину предвиђена су средства у укупном износу од око 110 милиона евра.

Додељена средства за одводњавање њива

Представници 45 војвођанских општина потписали су средином новембра са Покрајинским секретаријатом за пољопривреду, водoprивреду и шумарство и „Водама Војводине“ 183 уговора укупне вредности 930 милиона динара, за одводњавање пољопривредног земљишта у својим месним заједницама.

Ради се о великом заједничком пројекту за одводњавање у коме покрајинска администрација, „Воде Војводине“ и локалне самоуправе учествују са по 33 одсто средстава.

Добротворни базар

Међународни клуб жена Београда (International Women's Club – IWC) 2. децембра одржаће 12. годишњи добротворни базар, у знак подршке локалним невладиним организацијама које раде са угроженим групама у Србији.

Базар, који ће се и ове године одржати на Београдском сајму, у хали 2, од 10 до 16 часова, представља централну манифестацију Међународног клуба жена Београда на којој се прикупљају средства за реализацију више локалних хуманитарних пројеката које ова организација подржава.

На прошлогодишњем базару, који је привукао око 4.000 посетилаца, сакупљено је више од 90.000 евра. Прикупљена средства намењена су угроженим лицима, старијим особама, борби против родно заснованог насиља и трговине људима, образовању ромске деце и особама са инвалидитетом.

Представници амбасада и заинтересовани појединци из различитих земаља света имаће прилику да изложе ручно прављене предмете, сувенире из земаља из којих долазе, као и јела националних кухиња, одећу, музику и дела националне књижевности.

Више новца за народне кухиње

Секретар Црвеног крста Србије, Весна Миленовић, изјавила је да ће у 2013. бити обезбеђени оброци за 34.600 корисника народних кухиња, што је за 4.000 више него у овој години. Средства је обезбедило Министарство рада, запошљавања и социјалне политике, а Црвени крст Србије предложио је отварање и три нове кухиње – у Бечеју, Србобрану и Нишу.

Весна Миленовић је истакла да међу корисницима народне кухиње има и око 10.000 деце, односно млађих од 18 година, којима је то једини оброк у току дана. Сиромаштво је присутно и у селу и у градовима, али је најизраженије на југу и југоистоку земље а, по њеним речима, само у Београду има око 1.000 бескућника и толико деце без старања. Међу бескућницима је 20 одсто високообразованих, а 30 одсто са средњом школом, и то су углавном људи који су завршили на улици због распада породице.

Држава је за следећу годину издвојила и око 600 милиона динара за пакете са намирницама и средствима за хигијену за најсиромашније у 105 средина.

Успешан пројекат са Аустријом

У Београду је 14. новембра одржана Међународна конференција Smart e-Government 2012, на којој је презентацију имао и Зоран Сутара, саветник директора Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање. Тема конференције, какве се одржавају већ осам година, била је да се види колико се напредовало у оквиру електронских достигнућа у државној управи, односно колико је унапређена електронска управа (e-Government).

– Фонд ПИО је члан специјалне радне групе за унапређење e-Governmenta, дакле ми активно учествујемо, предлажемо и утичемо на спровођење Стратегије развоја електронске управе у Републици Србији. Да подсетим, још 2010. године увели смо веб-сервисе за грађане и послодавце, и то смо урадили у циљу унапређења електронске управе, а самим тим и целе државне управе. Наравно, и друге институције раде на томе, као што су МУП, Пореска управа и други. Наглашавам да развој електронске управе не подразумева само интерни развој институција, већ и сарадњу између различитих институција да би корисницима било олакшано остваривање права. На конференцији су размењена нова искуства, направљен је пресек стања у протеклих годину дана – каже Зоран Сутара, саветник у РФ ПИО.

Главна тема конференције била је „Пројектовање јавних сервиса са поузданим електронским идентитетом учесника“, а у оквиру ње одржане су тематске целине.

– Излагао сам у оквиру тематског дела „Апликација е-упра-

широм Европске уније, брже и безбедније размењују информације. Њиме је предвиђено да комуникација међу институцијама функционише преко структурираних електронских докумената, односно образаца у електронској форми који ће

ње Аустрије, на чију иницијативу смо спровели низ корака и реализовали пилот пројекат у коме смо испитали колико је и на који начин могућа електронска комуникација између РФ ПИО и аустријског Главног завода. У Бечу смо крајем октобра резимирани да је пилот пројекат успешно завршен и да је размена података могућа. Утврдили смо и следеће кораке које треба да предуземо. Суштина овог пројекта је да, поред Републичког фонда ПИО, и Републички фонд за здравствено осигурање размењује податке са Аустријом, тако да су у пројекту учествовали и представници РФЗО – објашњава Сутара.

Сумирајући активности пројекта са Аустријом, саветник директора Фонда ПИО, Зоран Сутара, наглашава да би користи од будућег система размене података биле вишеструке, како за грађане, тако и за администрацију, односно за рад институција. Што се тиче грађана, њихови захтеви би брже решавани, брже би се вршио обрачун и исплата њихових новчаних накнада, а за администрацију би то значило стандардизован проток информација, бољу вишејезичку комуникацију захваљујући заједничким структурираним документима, и безбедну (шифровану) верификацију и размену података.

Јелена Оцић

ве“, а сама презентација је носила назив „Јавни сервиси у региону“. Говорио сам о ономе у чему имамо искуства, о електронској размени са Аустријом у оквиру међународног система EESSI – електронска размена података између институција социјалног осигурања у Европи. Овај европски пројекат је замишљен као информационо-технолошки систем који ће омогућити да институције социјалног осигурања, пре свега

бити усмерени преко EESSI – напомиње Сутара.

У пракси то треба да значи да ће некоме ко, на пример, живи у Немачкој, а радио је у Пољској и треба да поднесе захтев за пензију, овај систем омогућити да се подаци из Пољске електронски безбедно пребаце у Немачку у најкраћем могућем року.

– Наша презентација је показала шта је Фонд конкретно урадио у сарадњи са Главним заводом за социјално осигура-

ИЗВРШНИ ОДБОР САВЕЗ ПЕНЗИОНЕРА ВОЈВОДИНЕ

Задовољни рехабилитацијом о трошку Фонда ПИО

На недавно одржаној седници Извршног одбора Савеза пензионера Војводине, поред извештаја о остваривању Финансијског плана Савеза, главне теме биле су остваривање здравствене заштите и рехабилитација корисника пензија у бањама и РХ центрима Србије о трошку РФ ПИО.

Тако су приликом разматра-

ња информације о бесплатној рехабилитацији пензионера у бањама и лечилиштима Србије, чланови Извршног одбора СПВ оценили да је добро што је корисницима пензија ове године омогућено – првенствено убрзањем процедуре око упућивања пензионера у бање – коришћење овог бенефита претежно у летњем периоду. Тако је од 2.429

пензионера из Војводине, којима је одобрена рехабилитација, чак 2.268 то право и искористило до 31. октобра. Од укупног броја упућених на опоравак који је финансирао Фонд ПИО, 53 одсто су старосни пензионери, 22 одсто инвалидски и 25 одсто породични пензионери.

Милан Ненадић, председник Савеза пензионера Војводине,

нагласио је да општинске организације пензионера сарађују са домовима здравља и локалним властима у остваривању квалитетније здравствене заштите корисника пензија.

– Предложили смо РФЗО да се, ако је могуће, потпишу уговори са приватним здравственим установама у циљу бржих и квалитетнијих специјалистич-

Најважнија превенција ризика

Иако је послодавац најодговорнији за безбедност и здравље на раду, најбољи резултати се постижу заједничким радом свих заинтересованих страна

Од 2006. године Управа за безбедност и здравље на раду Министарства рада, запошљавања и социјалне политике обележава Европску недељу безбедности и здравља на раду у сарадњи са европском Агенцијом за безбедност и здравље на раду. Тема двогодишње кампање коју организује европска Агенција за безбедност и здравље на раду је „Ради-мо заједно на превенцији ризика“.

– Кампања је осмишљена да помогне компанијама, запосленима и представницима запослених, и да укаже на важност сарадње послодавца и запослених у циљу унапређења безбедности и здравља на раду. Овогодишња конференција је била посвећена едукацији у циљу превенције ризика. Чак и у ЕУ постоји проблем едукације у области безбедности и здравља на раду, а код нас се ни у основним ни у средњим школама ништа не учи о овим темама. Постоје, додуше, факултети и високошколске установе али ни после 40 година постојања Факултета заштите на раду ови инжењери немају право место у предузећима. Охрабрује то што се Нацртом Закона о основном образовању први пут у школски програм уводи обавезно учење о безбедности и здрављу на раду. Ова област би требало убудуће да буде заступљена и у средњошколским програмима, као и у програмима

за образовање одраслих – објашњава Вера Божић Трефалт, директорка Управе за безбедност и здравље на раду.

Једна од веома важних активности у оквиру ове кампање је и такмичење за европску награду „Примери добре праксе“;

Вера Божић Трефалт

а значајно је да су Министарство рада, запошљавања и социјалне политике и Управа за безбедност и здравље на раду први пут ове године организовали ово такмичење у Републици Србији, и да је наша земља прва која је организовала то такмичење у државама западног Балкана.

Иако је послодавац најодговорнији за безбедност и здравље на раду, најбољи резултати се постижу заједничким радом свих заинтересованих страна. Колико је ова област значајна и колико јој пажње треба посветити сведоче подаци Међународне организација рада о томе да сваког дана у свету 6.300 радника умре од последица повреда на раду или болести у вези са радом, што представља 2,3 милиона смртних случајева годишње. Најчешће жртве на раду су грађевински радници. Према подацима Еуростата, сваке године више од 5.500 радника у ЕУ изгуби живот од повреда на раду, док 159.000 радника изгуби живот од професионалног обољења.

У Србији сваке године око 40 запослених смртно страда на радном месту, преко 1.000 претрпи тешке повреде на раду, а више од 20.000 доживи лаке повреде на раду. У 2011. години Инспекторат за рад извршио је 15.609 инспекцијских надзора у области безбедности и здравља на раду. Донето је 4.971 решење о отклањању недостатака, поднете су 34 пријаве за покретање кривичног поступка против одговорних лица и 985 захтева за покретање прекршајног поступка. Инспектори рада су обавили 1.082 увиђаја поводом пријављених повреда на раду (највише у делатности грађевинарства).

Инспекторат за рад је у 2012. години посебно посвећен сузбијању рада на црно и до краја године биће завршен процес транспонована директива ЕУ у национално законодавство. У наредном периоду планиране су активности везане за утврђивање приоритета у решавању проблема везаних за безбедност и здравље на раду кроз увођење јединственог регистра повреда на раду и професионалних болести, увођење посебног осигурања од повреда на раду и професионалних болести, сталног професионалног усавршавања лица за безбедност и здравље на раду – покретањем иницијативе за оснивање Центра за едукацију у области безбедности и здравља на раду.

В. Анастасијевић

ких прегледа – истакао је Ненадић.

Такође је предложено да, ради побољшања здравствених услуга, изабрани лекар из дома здравља повремени одлази и у друга места у општини ради прегледа осигураника, да се поједини специјалистички прегледи обављају у домовима здравља, као и да се скрати време чекања на преглед лекара специјалисте.

Истакнуто је и право корисника и чланова њихових породица на здравствену зашти-

ту без плаћања партиципације, зависно од висине пензије, а у дискусији се могло чути и то да пензионери не користе довољно бесплатне превентивне прегледе који се често организују у домовима здравља.

На седници се говорило и о стандарду и куповној моћи пензионера, као и о организацији следеће смотре хорова у 2013. години, и предстојећој Скупштини Савеза која ће се у децембру одржати у Врдику.

Д. Кораћ

ПОВОДОМ 3. ДЕЦЕМБРА, МЕЂУНАРОДНОГ ДАНА ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

Пракса не подржава закон

Није проблем у прописима већ у томе што се они не спроводе доследно

Заштита права и здравствене заштита инвалида не би требало да се помињу само поводом обележавања њиховог дана, већ би то морала да буде континуирана брига током целе године, каже за „Глас

Када је о закону реч, Божидар Цекић сматра да су његове одредбе веома рестриктивне за инвалиде рада.

– Тај закон је елиминисао другу и трећу категорију инвалидности, тако да инвалидску пен-

вишка, и да је неписано правилно било да у тим околностима из фирми одлазе баш такви радници. Управо зато мислим да Закон о запошљавању и рехабилитацији особа са инвалидитетом мора да се односи и на инвали-

не, а 9.927 мушкарци. У Београду је број незапослених ОСИ на евиденцији НСЗ 4.727, а оних који активно траже посао 3.390. Највише их има између 45 и 59 година, а највећи број инвалида рада је управо из ове старосне групе. Међу њима је највише занатлија, али има и врских стручњака који су остали без посла као технолошки вишак. Мора се рећи и то да је међу њима и доста младих људи који за кратко време које су провели на послу пре него што су се повредили нису успели да реше стамбено питање и имају децу која су још у основној школи – каже Божидар Цекић.

Због свега наведеног основни задатак СИР је да током целе године настоји да на све начине помогне својим члановима и обавести их о правима и могућностима које им се пружају.

– Заштита права и здравствена заштита инвалида рада и особа са инвалидитетом не сме се помињати само поводом обележавања Дана инвалида, већ је то посао који се обавља непрекидно и ми као организација то и настојимо да радимо. Треба рећи и да је међу 450.000 пензионера који примају мање од 15.000 динара месечно највише управо инвалида рада јер они имају за око трећину мање пензије од старосних пензионера пошто немају пун радни стаж. Морам да нагласим да они нису у тој категорији својом вољом или кривицом, као и да велика већина, више од 90 одсто инвалида рада, свакодневно користи и по неколико врста лекова које често немају чиме да плате јер су им пензије минималне. Зато ми као савез стално настојимо да организације инвалида рада „уђу“ у финансијске планове свих институција, од државних до локалне самоуправе, да бисмо за своје чланове обезбедили бар неку помоћ – истакао је Божидар Цекић, председник СИР Србије.

Весна Анастасијевић

Божидар Цекић на једном од округлих столова

осигураника” Божидар Цекић, председник Савеза инвалида рада, члан Савета Владе и члан Већа самосталних синдиката.

– Није проблем ни у прописима, последњих година донето је више закона који посредно или непосредно утичу на живот и рад особа са инвалидитетом, али је проблем што се они не спроводе доследно у пракси. Веома је важно правовремено и тачно информисање оних на које се ти прописи односе да би на време и потпуно били обавештени о својим правима. Зато ми стално радимо на информисању својих чланова, тако да је и ове године одржано десет округлих столова широм земље – у Алексинцу, Крагујевцу, Пироту, Књажевцу, Мајданпеку, Параћину, Бољевцу, Београду, Аранђеловцу и Бору – објашњава наш саговорник.

Јачање капацитета СИР

Министарство рада, запошљавања и социјалне политике и Међународна банка за обнову и развој финансирани су током ово године пројекат СИРС „Подизање капацитета чланова организација инвалида рада у циљу развоја услуга на локалном нивоу”. Основни циљ пројекта је развој и јачање капацитета удружења инвалида рада за пружање услуга подршке старијим особама ради очувања њиховог психофизичког здравља и превенције институционализације старијих особа са инвалидитетом. Пројекат је реализован у Геронтолошком центру Божанијска коса током шест месеци ове године. Носилац пројекта био је Божидар Цекић, а у реализацији је учествовало десет истакнутих стручњака из ове области. Средства је обезбедила Међународна банка за обнову и развој.

зију могу да добију само људи са 100 одсто телесног оштећења. Остали које се повреде на раду и имају мањи проценат телесног оштећења не могу у пензију. Добро знамо у каквим су условима наше фирме радиле, односно пропадале последњих година, и колико је било технолошког

де рада, поготово на оне који се налазе на тржишту рада. Према најновијим подацима НСЗ, у Србији има 18.592 особе са инвалидитетом на евиденцији незапослених, од којих је 5.841 жена и 12.751 мушкарац. Од тога број оних који активно траже посао је 14.461, од чега 4.534 чине же-

Србија на дну лествице по запошљавању старијих

Познато је да Србија спада међу земље са најстаријим становништвом у Европи, али податак да је динамика старења и у свету и код нас све бржа требало би да тргне све који планирају активности за старије. А можда би у те активности требало уврстити и радно ангажовање старијих особа, које су у свету далеко упосленије него код нас. Овако би се у најкраћем могао сажети закључак о истраживању „Старење у 21. веку“, које су обавили мрежа HelpAge International и Популациони фонд УН у Србији у сарадњи са нашим Црвеним крстом.

Истраживање о старењу у 21. веку обављено је у 36 држава у којима су истраживачи са старијима разговарали о њиховом положају у друштву, могућностима и жељама за радним ангажовањем, о културним потребама, дискриминацији, злостављању, социјалној заштити. По речима Наташе Тодоровић из Црвеног крста Србије, кључна порука овог истраживања је потреба за променом ставова о старима и

њихово укључивање у све социјалне и културне аспекте живота.

– Морамо повећати потенцијал дужег живљења и у њега морамо улагати, јер само тако можемо продужити животни век и смањити године болести. Према томе, када се креира политика о старима, треба се држати принципа „ништа о старима, без старих“ – каже Наташа Тодоровић.

Марија Раковић из Популационог фонда УН за Србију наводи

да сваке секунде две особе у свету напуне 60 година. Тренутно, свака девета особа на свету је прешла ову границу, а до 2050. свака пета особа у свету биће шездесетогодишњак.

– У Србији је удео старијих од 65 година, према попису из 2002, био 17,3, а младих 19,2 одсто, што говори о томе колико је изражено старење друштва. Па ипак, упркос продуженом животном веку, старија популација

код нас, а често и у свету, посебно у земљама у развоју, страхује због недостатка финансијских средстава и има осећај старосне дискриминације – каже она.

Према поменутом истраживању, 47 одсто старијих мушкараца у свету и 24 одсто жена раде, и то углавном у неформалном сектору. У Србији ради тек 23,81 одсто старијих особа и то најчешће они висококвалификовани, попут лекара, адвоката, стоматолога или, пак, они који немају никакву квалификацију.

Др Лидија Козарчанин из Републичког завода за социјалну заштиту каже да је Србија на дну лествице по укључивању старијих на тржиште рада.

– Док је у Норвешкој две трећине особа у старосној групи 55-64 године активно на тржишту рада, у Србији је то мање од једне трећине – каже др Козарчанин, и додаје да је примена прописа на националном нивоу добра, али се проблеми јављају на локалном нивоу, најчешће због недовољно финансијских средстава. **Љ. Миленковић**

АКАДЕМСКА НЕДЕЉА 2012.

Универзитети отворили врата за старије

Од 19. до 23. новембра у Београду је одржана „Академска недеља – промоција целоживотног образовања за старије одрасле“, пројекат који представља наставак прошлогодишњег „Академског дана“ организованог на Филозофском факултету. Поред Филозофског, пројекту су се ове године прикључили и Филолошки, Фармацеутски, Медицински и Шумарски факултет Универзитета у Београду. Сви заинтересовани старији од 55 година имали су прилику да чују интересантна предавања и да дискутују на различите теме из ових области, а које су повезане са централном темом Академске недеље – старењем и

међугенерациском солидарношћу, која је у складу са Европском годином активног старења и солидарности међу генерацијама.

Тако су, поред осталог, учесници Академске недеље слушали о старости и старењу у нашој народној религији, о представама о старости у књижевности, о здрављу и квалитету живота у позним годинама итд.

Овај пројекат настао је из потребе да се популаризацијом научних сазнања о старењу и старости универзитети отворе за старије особе и изађу ван својих утврђених оквира и уобичајене старосне структуре полазника.

За организацију Академске недеље заслужни су Друштво андрагога Србије, Институт за педагогију и андрагогију Филозофског факултета у Београду, Национална фондација за хуману старост „Др Лаза К. Лазаревић“, Универзитет за треће доба – „Ђуро Салај“ АД, а пројекат је спонзорисао Центар за промоцију науке. **В. Кадић**

НОВИ ПОГОН „ДРЕКСЛМАЈЕРА“ У ЗРЕЊАНИНУ

Посао за 800 радника

Немачка компанија „Дрекслмајер аутомотив“, која послује у Зрењанину од 2007. године, отворила је средином новембра нови погон за производњу кабловских сетова, у којем ће 806 новозапослених радника производити компоненте за компанију „Фијат аутомобили Србија“ из Крагујевца. „Дрекслмајер“ је инвестирао шест милиона евра у овај погон, а кроз Програм за подстицај директним страним инвестицијама, којим администрира СИЕПА (Агенција за страна улагања и промоцију извоза Републике Србије), инвестиција је подржа-

на са 5.000 евра по сваком новоотвореном радном месту.

Отварању су, између осталих, присуствовали и Томислав Ни-

колић, председник Републике Србије, Млађан Динкић, министар финансија и привреде, Горан Кнежевић, министар пољо-

привреде, Фриц Дрекслмајер, председник УО ове компаније, као и челници локалне самоуправе.

– Желим да у Србији буде таква амбијент да где год у свету да разговарате са инвеститорима, можете да кажете да могу мирно и потпуно сигурно да инвестирају код нас. Мењаће се власти у Србији, али правила која сада буду установљена више никад неће бити промењена – рекао је на отварању „Дрекслмајеровог“ погона у Зрењанину председник Србије Томислав Николић.

М. Мектеровић

ОДБОР ЗА СЕЛО САНУ НА СКУПУ У КРАГУЈЕВЦУ

Округли сто о задругарству

Одбор за село Српске академије наука и уметности и град Крагујевац организовали су на „Шумадија сајму“ округли сто посвећен перспективама развоја задругарства у Србији. Учесници скупа истакли су да је решење за опстанак малих газдинстава у Србији, којих је и највећи број, удруживање у задруге. Само удружени пољопривредници могу имати рационално пословање, које подразумева

ра. Код нас има око две хиљаде задруга и тај број стално опада. Годинама се чека и на доношење Закона о задругама, села се празне или нестају, млади напуштају пољопривреду и одлазе у град.

Учесници округлог стола оценили су да је за успешан развој задругарства потребна политичка воља и усклађеност на свим нивоима, од месних заједница до Владе и Скупштине Србије. На овом

смањење трошкова уз повећање приноса и побољшање конкурентности.

Док је у Европи посао пољопривредника незамислив без задруга, код нас је потпуно другачија слика. У Немачкој је сваки четврти становник задругар, а у свету има више од 800 милиона задруга-

скупу, коме је присуствовало стотинак гостију, промовисана је и публикација Одбора за село Српске академије наука и уметности „Зашто и како се организовати у задруге“ и представљено неколико успешних земљорадничких задруга у Србији.

М. Сантрач

ШЕСТИ МИНИ САЈАМ ПРЕДУЗЕТНИШТВА У КИКИНДИ

Удружимо се, одржимо се

Шести мини сајам предузетништва у Кикинди под називом „Удружимо се, одржимо се“ окупио је ове јесени 43 излагача, што је скоро двоструко више од просечног броја претходних година. Овог пута, поред локалних предузетника и оних пристиглих из других крајева Србије, учествовали су и гости из иностранства. Тако су, уз упознавање туђих искустава, склопљени и вредни послови.

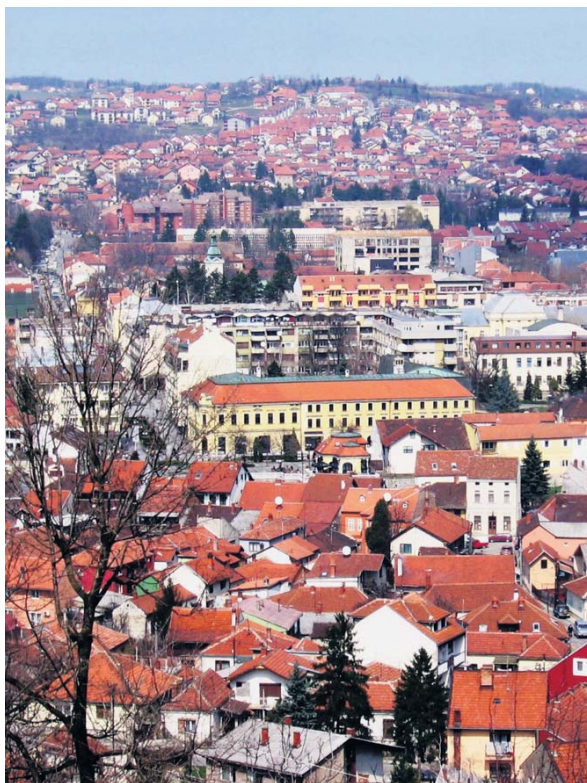
Организатор, Опште удружење предузетника кикиндске општине, може се похвалити и тиме што својим члановима пружа и друге услуге, поред бесплатног штанда на овој манифестацији. Тако је при Удружењу отворено бесплатно саветовалиште које ради од 8 до 15 сати сваког дана осим викендом.

Пројекат Кикинђана „Унапређење успешности рада предузетника“ подржао је Покрајински секретаријат за привреду, а општина га је суфинансирала. План је да представници кикиндског Општег удружења, ради размене информација и прикупљања мишљења, обилазе приватне радње и на основу запажања усавршавају сарадњу.

С. Завишић

Наставак градње ако буде пара

Да ли ће се, и у ком обиму, наставити радови на изградњи Геронтолошког центра у Ваљеву, започетог крајем 2009. године, зависиће од прилива средстава из државне касе. Ове године Ваљево није добило очекиваних 45 милиона динара из републичког буџета за нову етапу радова, тако да је минула грађевинска сезона пропуштена. Наду да градилиште неће зарастати у коров пробудио је недавни састанак представника градских институција са Бранкицом Јанковић, државном секретарком у Министарству рада, запошљавања и социјалне политике, која је обећала да ће се приликом планирања буџета за наредну годину водити рачуна о том објекту. Са своје стране, град Ваљево је показао спремност да обједињавањем разних служби под кровом будућег Геронтолошког центра допринесе рационализацији читавог пројекта, па ће се у њему наћи и простор за друге облике социјалне заштите: амбуланту Месне заједнице Градац, клуб за дневни боравак пензионера, прихватилиште за старе и изне-

могле, Црвени крст, помоћ у кући, „храну на точковима“.

– Жао ми је што се оволико касни, али нико од нас овде присутних није за то крив и одговоран. Када се 2007. године кренуло у ову инвестицију, било је сасвим довољно новца који је обезбедио јапански донатор да се купи неки готов објекат, или комплетно изгради мањи. То је могло све да буде готово и Ваљево би већ имало систем заштите за најстарије суграђане какав заслужује. Сада смо ту да приведемо крају оно што смо започели, што значи да ћемо се трудити да идуће године одвојимо одређена финансијска средства за наставак радова, пре свега за завршетак грађевинске столарије и фасаде – казала је Бранкица Јанковић и оценила да се завршетком тог објекта стварају услови за интегрални систем социјалне заштите.

Ваљевски Геронтолошки центар имаће око 5.500 метара квадратних, а његова вредност је процењена на око 5,5 милиона евра. До сада је утрошена половина средстава, и то из донације владе Јапана. Комплекс је озидан и омалтерисан изнутра, а преостаје да се угради столарија, подови, лифтови, санитарије, да се уреди околни простор и приступне саобраћајнице. Предвиђено је да у њему буде 70 соба у којима ће моћи да се смести око 180 корисника, не само из Ваљева, већ и из других општина Колубарског округа, због чега пројекат има регионални карактер.

О. Петровић

ИНСТИТУЦИЈЕ И НЕВЛАДИНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ НА ПРЕВЕНЦИЈИ НАСИЉА У ПОРОДИЦИ

Препознати и спречити насиље

У Центру за социјални рад града Новог Сада недавно је потписан анекс Протокола о сарадњи за рад оперативне мреже за заштиту жена и деце од насиља у породици „Зора“. Анекс протокола представља наставак сарадње локалних институција и невладиних организација на превенцији и

заустављању насиља у породици у периоду од 2012. до 2014. године, а његовом потписивању присуствовали су Бела Курина, члан Градског већа за социјалну заштиту и бригу о породици и деци, и Лука де Пијетри, представник италијанске регије Емилија Ромања.

Оперативна мрежа „Зора“, коју чини 13 чланица на територији Новог Сада, настала је у оквиру развојног пројекта новосадског Центра за социјални рад и део је стратешког плана Градске управе за социјалну и дејчу заштиту. Циљеви ове мреже су јачање свести грађана о проблему насиља у породици, сарадња институција и НВО унутар мреже у локалној заједници, успостављање јединственог система евиденције и базе података о случајевима насиља, као и промоција оперативне мреже града Новог Сада на територији Војводине. Један од циљева је и едукација запослених у институцијама чланица мреже, па је тако до сада 120 људи унапредило своја знања и вештине препознавања и спречавања насиља у породици.

Координативно тело мреже чини тим од три стручњака – психолога, педагога и правника. За две године рада овог тела 280 жена добило је психолошку и правну подршку.

Д. Кораћ

Време поста

Мало сланог...

Погачице са пивом

Састојци: 500 гр брашна, прашак за пециво, 350 мл пива, со, 70 гр маргарина, прстохват шећера, 50 гр семенки (сунцокрет и голица), мало сусама.

Начин припреме: у брашно умесити омекшали маргарин. Додати со, шећер, прашак за пециво, а затим пиво и семенке. Месити неколико минута да се тесто уједначи. Умешено тесто растањити на прст дебљине и оставити покривено 15 минута. Модлом сећи погачице и ређати у тепсију обложену папиром за печење. Сваку погачицу премазати мешавином воде и уља. Посути сусамом и пећи на 180 степени око 25 минута.

Филети рибе са поврћем

Састојци: 1 кг филета рибе, 3 главице црног лука, 3 чена белог лука, 2 празилука, 3 паприке, 4 парадајза, вегета, со, бибер, уље, пола лимуна, першунов и целеров лист.

Начин припреме: на уљу кратко пропржити рибу са обе стране и извадити је на тањир. Мало посути вегетом и соком лимуна. На истој масноћи пропржити сецкани лук, бели лук, празилук. Додати исечену паприку, а после неколико минута и парадајз исечен на коцке. Све пустити да мало укрчка. Укључити рерну на 200° Ц. У одговарајућу посуду преручити пола поврћа. Одозго поређати филете рибе, посути сецканим першуном и целером, а на то другу половину поврћа. Пећи у загрејаној рерни око 20 минута.

Начин припреме: пасуљ очистити, опрати и оставити у води неколико сати. Додати му сечену једну главицу лука, лорбер, ким, бибер у зрну и кувати најбоље у експрес лонцу. Остатак лука очистити и исећи на ребарца, као и празилук. Пропржити на 1 дл

Пребранац

Састојци: 800 гр крупног белог пасуља (тетовца), 6 већих главица црног лука, 4 чена белог лука, 2 празилука, кашика ајвара (пинџура), першунов и целеров лист, млевени бибер, бибер у зрну, со, вегета, лист лорбера, непунa кашика алеве паприке, неколико зрна кима, уље.

уља, у то додати пуну кашику ајвара, алеву паприку и измешати. У ђувеч у коме ће се пећи пребранац ставити део лука, па део пасуља, извађеног решеткастом кашиком. Посути зачинима и сецканим лишћем першуна и целера. Ставити остатак лука, затим остатак пасуља, и залити уљем. Пећи на 200° Ц да лепо порумени, око сат времена.

Мало слатког...

Рум куглице

Састојци: 250 гр посног маргарина, 250 гр посне чоколаде, 200 гр прах шећера, 100 гр сувог грожђа, 150 гр млевених ораха, ½ дл рума.

Начин припреме: суво грожђе потопити у рум бар 30 минута. Умутити маргарин са шећером, додати растопљену чоколаду, затим орахе и суво грожђе са румом. Све сјединити и оставити око сат времена да одстоји. Од те масе правити куглице које се по жељи могу уваљати у рендану или топљену чоколаду или млевене орахе.

Посна салама

Време припреме: 20 минута

Састојци: 250 гр шећера, 250 гр млевених ораха, 100 гр сецкане коре лимуна и наранџе, 5 штангли чоколаде, 100 гр сувог грожђа, 100 гр желе бомбона.

Начин припреме: у 15 кашика воде ушпиновати шећер. Додати све остале састојке претходно ситно исецкане. Обликовати ролат и уваљати га у кристал шећер.

Напомена: овај ролат пожељно је направити дан-два раније да би се мало просушио. Сећи га оштрим ножем.

Ромбови од јабука

Састојци: килограм јабука, 250 гр шећера, 100 гр сувог грожђа, 150 гр млевених ораха, ванил шећер, пола кесице цимета, паковање обланди.

Начин припреме: јабуке очистити и изрендати. Скувати шећер у 1 дл воде, у то додати јабуке и кувати до густине пекмеза. Скинути са ватре и додати суво грожђе, млевене орахе, цимет, ванил шећер. Тиме филовати обланду. Када се охлади, сећи у ромбове чији се један крај може умочити у чоколаду.

Ролат од кокоса

Састојци: 150 гр маргарина, 200 гр прах шећера, 200 гр кокоса, 50 гр млевеног кекса, 100 гр чоколаде.

Начин припреме: умутити маргарин и прах шећер, додати кокос и млевени кекс. Направити компактну масу и поделити је на два дела. У један део додати отопљену чоколаду. На фолији истањити масу од чоколаде, на то распоредити масу од кокоса. Увити у ролат па уваљати у преостали кокос. Оставити у фрижидер. Сећи на колутове.

Припремила: Софија Доминиковић

РАЧУНАЈТЕ НА РАЧУНАРЕ:

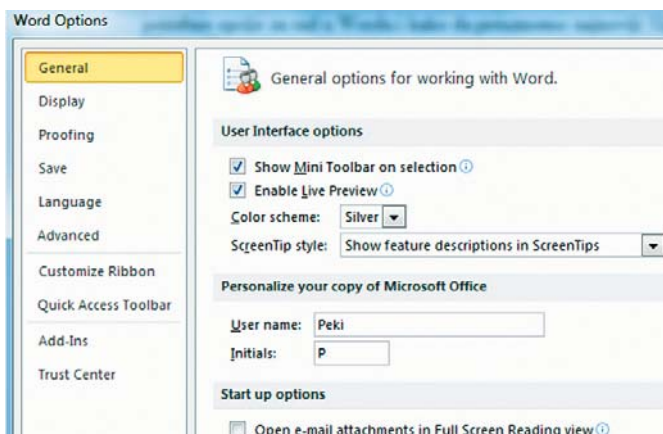
Help – помоћ за рад у Word-у

Ову опцију користимо за пружање помоћи корисницима при раду са овим програмом – како да стартујемо Word, како да радимо са опцијама, тракама, палетама и иконама, како да подесимо потребне опције за рад у Word-у и како да преуземо најновији Update који је доступан из Microsoft-а.

Options (параметари за рад у програму Word)

Ову опцију користимо за подешавање разних параметара за рад у програму **Word**. Једна од најбитнијих ствари за комфоран рад у програмима је да прилагодимо њихове опције и могућности сопственим потребама. Опција се састоји из:

- 1. General** – користимо је за: подешавање корисничких интерфејс опција и персонализацију свог пакета Microsoft Office;
- 2. Display** – користимо је за промену изгледа документа на екрану или у штампи, тако што бирамо изглед странице и ознаке за формирање странице које желимо да нам се приказују на екрану, као и изглед документа приликом штампања;
- 3. Proofing** – ову опцију користимо да бисмо изабрали како желимо да програм врши корекције и формирања текста који радимо, да ли желимо да програм врши проверу правилности исписи-

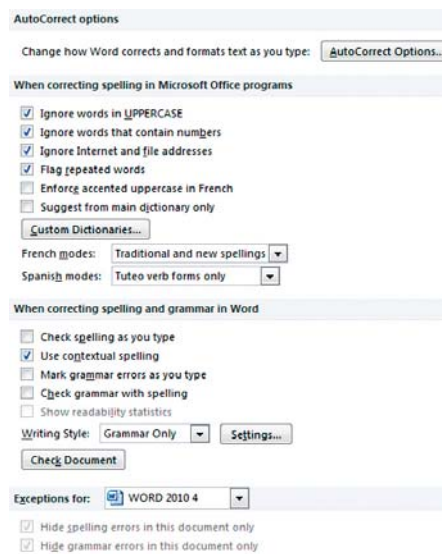
вања речи у документу, као и да ли желимо да нам рачунар подвуче све неправилно написане речи и граматику;

4. Save – користимо да бисмо својим потребама прилагодили начин на који желимо да сачувамо документ – бирамо основни формат за чување документа, после колико времена ће се укључити опција за аутоматско чување документа и да ли желимо да задржимо последњу верзију документа уколико га затворимо а да га нисмо сачували;

5. Language – ову опцију користимо да бисмо изабрали језике које желимо да додамо у наш документ (то укључује и све провере тачности писања речи и граматике везане за тај језик), језик којим желимо да нам се приказују команде, дугмад, опције и поруке (ScreenTip) које нам се појављују када мишем дођемо на одређену команду, дугме или опцију, као и језик који ћемо да користимо за Help опцију;

6. Advanced – користимо за приказивање одабраних напредних опција у којима подешавамо:

а) начин приказивања (изглед) пребаченог (Paste) садржаја (као текст, као текст са свим својим форматима итд.) у оквиру истог до-

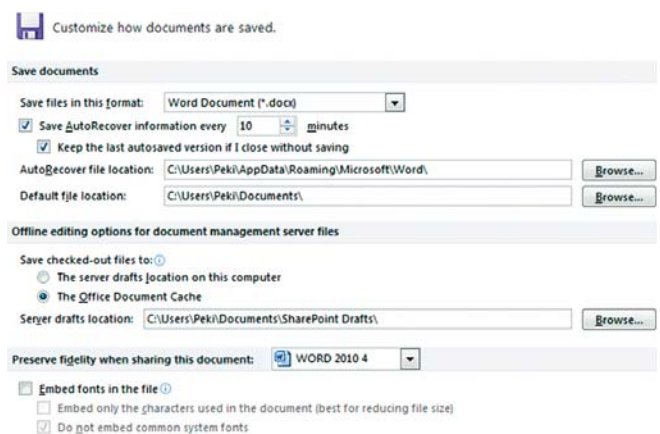

кумента, између докумената, између докумената различитих формата и из других програма; начин приказивања убачених и копираних слика; величину и квалитет слике; начин приказивања садржаја и изгледа документа; приказ екранског садржаја (колико докумената коришћених у скоријем временском периоду желимо да се прикаже у Recent листи, које мерне јединице желимо да користимо, желимо ли да прикажемо вертикални или хоризонтални ScrollBar итд.); опције које користимо за штампање документа (штампање позадине, штампање страница у обрнутом редоследу, штампање на обе стране папира итд.); да ли увек желимо да креирамо backup копије; очување тачности документа при подели са другим корисницима; да ли желимо повратне информација са звуком или анимацијом; аутоматски update линкова када се отвори

документ; компатибилност приказивања документа као да је креиран у некој од ранијих верзија;

7. Customize Ribbon – ову опцију користимо да бисмо креирали сопствене опције, а у њима палете са иконама које најчешће користимо;

8. Quick Access Toolbar – користимо да бисмо на основни Toolbar, сем основних, извукли још неке иконе које најчешће користимо;

9. Add-Ins – користимо за приказ и управљање Microsoft Office Add-ins;

10. Trust Center – користимо да бисмо омогућили сигурност, приватност и заштиту својих података.

Exit (излаз)

Ову опцију користимо за излаз из програма Word.

Основни Office Toolbar

Изнад менија File налази се основни Office Toolbar који се састоји од следећих иконица:

Икона	Користи се за:
Save	чување текста,
Undo	поништавање претходне команде,
Repeat	повратак на последњу команду.

Предраг Јовановић

Наставиће се

КАКО ДА ЗАШТИТИТЕ СВОЈА ПРАВА И НОВАЦ

Повећан број притужби на рад банака

Ретко који грађанин Србије није имао проблема са банкама, било да су га закинули на неким каматама или на трансакцији, али само се један мањи део одлучио да преко институција система „истера правду“. Држава је последњих година учинила велики напор да заштити грађане од неправилности у раду банака и крајем 2011. је усвојен Закон о заштити корисника финансијских услуга, који нам је пружио механизме за одбрану тешко стечених средстава.

Поред тога, Народна банка Србије већ годинама има и Центар за заштиту корисника финансијских услуга, који представља крајњу инстанцу пре суда уколико сматрате да је нека банка, лизинг компанија или осигуравајућа кућа прекршила ваша права.

За првих девет месеци ове године грађани су НБС упутили 1.313 притужби на рад финансијских институција, од чега је највише примедби било на рад банака. У поређењу са истим периодом прошле године, број примљених притужби је већи за чак шездесет одсто, што значи да су грађани Центар за заштиту корисника финансијских услуга НБС препознали као место где могу да се обрате за помоћ.

Од притужби на пословање банака, 62 одсто грађана има проблем са кредитима, 16,4 одсто са текућим рачунима, а 12,5 одсто је са банком ушло у неки сукоб око платних картица. Грађани се жале и на „тајно“ повећање камата на кредите, проблеме са кредитима који су индексирани у швајцарским францима, необавештавање о приспелим обавезама за одржавање текућег рачуна и бројне друге проблеме.

Од укупног броја приговора, 332 су решена позитивно за грађане и банке су морале да исправе своје грешке. Народна банка Србије је у периоду од 1. јануара до 30. септембра и новчано казнила две банке које су прекршиле Закон о заштити корисника финансијских услуга, и то су прве казне изречене по новом закону.

Казне су одређене по пријавама незадовољних клијената који су се жалили НБС и све су се односиле на неусклађивање камата на стамбене кредите јер ове две банке нису вратиле камате на првобитни ниво, иако су их претходно једнострано подизале. Али, није само НБС кажњавао банке, то је почео да ради и суд. У марту је донета

прва пресуда у којој је један грађанин на суду успео да „победи“ банку, пошто је издејствовао пресуду због подизања фиксне марже на свом стамбеном кредиту. То је први случај у Србији да је суд оценио да банка није смела да промени фиксну камату на стамбени кредит уз образложење да је то „у складу са њеном пословном политиком“.

Дакле, највећу заштиту обичном грађанину у свим пословима са финансијским институцијама пружа Закон о заштити корисника финансијских услуга који је грађанима дао већа права, заштиту и могућност да сачувају своје паре од „скривених“ бан-

кредита може кретати између 0,5 и један одсто кредита који се отплаћује, односно његовог остатка. Такође је забрањено неку услугу означавати бесплатном ако је условљена закључивањем другог уговора или било чим што представља трошак за клијента.

Ако клијент ни после свега не буде задовољан, увек му остаје да промени банку која му не сме наплатити потврду о угашеном рачуну и затвореном кредиту. Шта год да је преплатио, банка нема обавезу да му тај новац врати, а грађанима остаје да правду потраже на суду.

карских трошкова. По њему, банка неће моћи да промени ниједан значајнији услов из уговора (попут начина отплате или висине камате) ако се клијент с тим не сложи. Ако он не пристане, банка неће смети ништа да мења из уговора, нити да га због тога раскине.

Према одредбама Закона, банка више не сме да наплаћује ни трошкове издавања платне картице и пин кода ако, на пример, клијент одустане од картице. У случају неовлашћеног коришћења платне картице, клијент је дужан да то пријави банци, а максимални губитак који може да сноси је 15.000 динара. Ако не обавести банку, сав губитак је на његову штету. Гашење рачуна од сада је бесплатно, баш као и накнада за подизање готовине, без обзира на то да ли је реч о динарима или девизама.

Нови закон дефинише да се накнада пословне банке за превремену отплату

Уколико нисте задовољни услугом, сматрате да сте оштећени или преварени, покушајте прво да решите проблем у непосредном разговору са службеником у банци, мењачници, осигуравајућем друштву или другој финансијској институцији о којој је реч. Пре него што се обратите НБС или суду, прво се писаним путем жалите институцији са којом сте имали проблем и сачекајте 30 дана, јер је толики законски рок да вам одговоре.

Ако вам банка не одговори, или нисте задовољни њеним предлогом, обратите се НБС, која ће од те институције тражити да се у року од осам дана изјасни о вашој жалби. Уколико централна банке не нађе да је било директних повреда закона, можете да тражите покретање поступка медијације. Тек у случају да овај покушај не доведе до решења, окрените се суду.

Јелена Алексић

Изградња инфраструктурних и јавних објеката

Закон о јавно-приватном партнерству и концесијама, усвојен крајем прошле године, отворио је бројне могућности за изградњу инфраструктуре у многим деловима Србије. Највише су му се обрадовале локалне самоуправе јер уз помоћ јавно-приватног партнерства могу бити изграђени бројни неопходни јавни објекти, што је најављено и из Владе Србије.

– Влада ће у наредном периоду, користећи погодности тог закона, настојати да привуче што више инвеститора, најпре за енергетске пројекте као што су хидроцентралне и електране. Јавно-приватно партнерство је један од начина да Србија у наредном периоду изгради модерну и квалитетну инфраструктуру и објекте од јавног значаја – највише је Александар Љубић, државни секретар у Министарству финансија и привреде, на скупу „Развој јавно-приватног партнерства у Србији по моделу Велике Британије“, који су организовали Национална служба за локални економски развој (НАЛЕД), УСАИД и амбасада Велике Британије.

По његовим речима, на тај начин се општинама и градовима отвара могућност ангажовања приватног капитала за изградњу инфраструктурних објеката попут путева, водовода, школа, депонија, за које немају сопствених средстава. Тако се умањује притисак на локални буџет, а побољшавају услуге и снижавају цене.

У Србији се од доношења овог закона није много урадило, иако је формирана и Комисија за одобравање пројеката. До сада је један пројекат добио позитивно мишљење Комисије, а то је изградња телекомуникационе мреже у Новом Саду, док су три пројекта у процедури. Реч је о пројектима за изградњу подземне железнице, лучких капацитета и линијског саобраћаја, а постоји интересовање и за пројекте у области енергетике.

Према ономе што се на овом скупу чуло, усвојени закон је добар оквир, има и заинтересованих за улагања, али и локалне самоуправе треба да се припреме за ту врсту послова.

Љ. Миленковић

ИЗЛОЖБА СЛИКА
САВЕЗА ИНВАЛИДА РАДА
ВОЈВОДИНЕ

Са ликовних колонија

У ликовној галерији Културног центра Кула недавно је одржана изложба слика која је објединила радове са треће ликовне колоније СИР-а Војводине на Андrevљу и са четврте ликовне колоније инвалида рада општине Кула.

Ликовна колонија СИР-а на Андrevљу, одржана у септембру прошле године, окупила је 27 стваралаца из целе Војводине, који су у лепом амбијенту сликали техникама уља на платну, акрила и цртежа, а најчешће теме биле су пејзаж и фигурација.

На ликовној колонији у Кули, одржаној у јулу прошле године, 17 аутора је у својим радовима најчешће као теме користило пејзаж и мртву природу, односно мотиве из природе са понеким искорак у надреализам и апстракцију.

Овогодишњу изложбу у Кули отворила је Стана Свиларов, председница Савеза инвалида рада Војводине, која је свим ауторима и гостима захвалила што присуствују овој лепој и традиционалној културној манифестацији. На изложби је био и Станко Нимчевић, потпредседник Савеза инвалида рада Србије.

Каталог изложених радова припремила је Дубравка Недовић из Врбаса

Д. Корач

ЗЕМУНСКИ ПЕНЗИОНЕРИ ПРОСЛАВИЛИ СЛАВУ

И свечано и весело

Пензионери Општинске организације Земун традиционално су и ове године са бројним гостима – представницима локалне самоуправе, пензионерских организација широм Србије, и фирми са којима сарађују, прославили своју славу, Светог архангела Михаила. У просторијама домаћина свештеник је обавио обред сечења славског колача, док су заједнички ручак и дружење уз песму и игру организовани у ресторану Дома ватрогасног друштва. Кум славе био је Карло Папила, представник земунске општине, а овом свечаном догађају присуствовало је око 150 чланова и гостију. Фолклорно друштво земунске организације „Пензионер“ приредило је пригодан програм, а оркестар и певачи посебно су допринели веселој атмосфери, те се нису штедели гласови и ноге и заборављало се на године.

– Данас је код нас Србија у малом – рекао је Шпиро Безбрадица, председник организације земунских пензионера, поздрављајући госте из Кра-

Шпиро
Безбрадица

гујевца, Кикинде, Ниша, Руме, Велике Градишке, Смедеревске Паланке, Аранђеловца, Вршца, Велике Планае и неколико београдских општина. – Са 45.000 пензионера, укључујући и војне и пољопривредне, од којих је петнаест хиљада чланова наше организације, Земун се убраја међу веће београдске општине по броју најстаријих житеља – додао је Безбрадица.

Општинска организација пензионера Земуна постоји више од пет деценија, а простор којим располаже омогућава им

да се редовно састају и друже у клубу, али и да организују заједничка рођенданска славља за чланове рођене истог месеца. Програм рада ове организације обухвата многе разноврсне активности као што су школа рачунара, излети, услуге фризера, мерење крвног притиска, лично осигурање, обезбеђивање зимнице по повољним условима и у више рата, прегледи код очног лекара итд. За заинтересоване чланове најављена је и заједничка прослава Нове 2013. године.

М. Иванчајић

ДОБА МАСОВНОГ ПОДМЛАЂИВАЊА

Скалпелом против природе

Следбеници нове религије, чија прва заповест гласи „бити млад и леп“, не базирају се на упозорења стручњака о ризицима операција у каснијем животном добу

Три сата у општој анестезији и 8.000 долара. Мало или много? Судићи по озареном лицу пацијенткиње Мари Колстад, из Санта Ане у Калифорнији, цена није била превисока.

Уз помоћ хирурга добила је оно што је жарко желела, бујнију бисту коју је поносно приказала сликајући се у купаћем костиму на некој хавајској плажи где је отпутовала да прослави успех операције увећања груди.

То што је „уградила силиконе“, како бисмо ми овде рекли, само по себи не би било довољно да медији, укључујући чак и „Њујорк тајмс“, одвоје простор за ову причу. Изузетном је чине године главне јунакиње, 83 у време када је оперисана, а данас у 84. она наставља да носи епитет најстарије особе подвргнуте оваквом захвату.

– Желела сам да изгледам онолико млада колико се и осећам и да се моја деца тиме поносе – изјавила је у једном од многобројних интервјуа. Деца, пак, две ћерке и два сина, од којих има 12 унука и 13 прауника нису била нимало одушевљена.

Покушавали су да је одговоре, најпре у бризи због могућих компликација, а и не налазећи смисао у целом подухвату. Али, хиперактивна бака, одавно удовица и одавно у пензији, мада и даље у бизнису, и то са пуним радним временом (агент за продају некретнина), одушевљена је новим изгледом и новим животним могућностима. И у томе није усамљена.

Мари Колстад

У целом свету естетска хирургија последњих година доживљава бум и претвара се у једну од најпрофитабилнијих медицинских делатности. Према подацима Америчког удружења пластичних хирурга (ASPS), број захвата упетостручен је од 1996. до 2010, а највећи скок бележи се управо у категорији старијих од 65.

Увећање груди, фејслифтинг, операције носа, капака, ушију, липосукција, пумпање усана, само су неки од најпознатијих и најчешћих захвата. Упоредо са њиховом учесталашћу иде и ширење спектра, тако да смо данас све ближе ситуацији која се граничи са бизарношћу да све и свако може да се оперише (у смислу да је сваки део тела потенцијално подложен реконструкцији, зависи само од списка жеља).

Британски сниматељ Зед Нелсон који се, поред осталог, бави феноменом опседнутости младошћу и лепотом и „екстремним

мерама у покушају достизања козметичке перфекције“, своја сазнања сажео је у књигу под насловом „Воли ме“, насталу на основу петогодишњег истраживања у 18 земаља.

Међу њеним корицама нашли су се најневероватнији примери операција, као што је рецимо скраћивање ножних прстију на њујоршкој клиници једној 35-годишњацини, да би јој боље пасовао дизајнерски модел сандала са високим потпетицама, или продужавање ногу у једној пекиншкој операционој сали.

– Лепота је данас глобални бизнис са годишњим обртом од 160 милијарди долара. Преправке тела постале су нова религија – каже овај аутор који своју тврдњу поткрепљује примерима са свих континената: Лужне Африке, где се упркос политичким и културолошким променама избељивање коже и даље сматра улазницом за бољи живот, Ирана где влада помама за „америчким“ носевима или Да-

леког истока и вечите тражње за „западњачким“ очима.

О било каквим захватима да је реч, бесмисленим или сасвим оправданим, старосна граница, ни горња ни доња, не јавља се као нормативно регулисана и релевантна категорија. Међутим, пракса намеће своју логику и своја правила. Потпуно је разумљиво да се ризици повећавају с годинама.

Већина старијих људи има мање или веће медицинске проблеме, висок крвни притисак, дијабетес, срчане сметње, због чега узимају лекове. Средства против згрушавања крви, на пример, која се масовно препоручују, могу у случају хируршке интервенције да буду отежавајући фактор због јачег крварења. Али и кад је особа у одличној кондицији и кад све прође како ваља, опоравак је дужи, а опрез и продужени надзор се подразумевају.

Посебну предостројност изискује општа анестезија, јер управо код старијих људи може да остави привремене или дуготрајније последице на менталне способности у смислу заборавности, конфузности, сметњи у расуђивању. Ипак, треба рећи да су поменути страхованања делом и плод предрасуда, с обзиром на то да је анестезиологија једна од грана где је напредак био фасцинантан, па су и негативни ефекти сведени на минимум.

Како год, чињеница је да се данас многи лакше одлучују на пластичну операцију него да оду код зубара и да се приближавамо времену када ћемо сопствени изглед бирати из каталога, да продужени животни век доводи до новог схватања старости, па самим тим и изгледа и целокупне појаве у позном добу. Али не треба заборавити да, кажу стручњаци, козметичка хирургија није одговор на животне проблеме и не може вас усрећити. Мари Колстад се с њима вероватно не би сложила.

Д. Драгић

Гледање у своје двориште

Ако висина просечне, а поготово минималне пензије у некој земљи зависи од стања њене економије, онда би такво правило требало да буде универзално, применљиво на све.

Али бугарски пензионери сматрају да то није случај, судећи по недавној дискусији вођеној у националном парламенту у Софији, где је један посланик поставио разложно питање: како је могуће да минималне пензије у Грчкој која је толико презадужена да је на ивици банкрота, буду веће од оних у финансијски стабилној Бугарској.

Питање је било у оквиру расправе о буџету за следећу годину и посланик није добио одговор који га је задовољио. Такав одговор заправо није ни могућ, јер једноставно поређење пензија у појединим земљама, макар им било заједничко што су чланице ЕУ, јалов је посао.

Бугарска јесте стабилна, али је Грчка, упркос фискалној кризи из које не успева да изађе већ неколико година, економски ипак развијенија. Бугарска са својих седам милиона становника има бруто национални производ од 52 милијарде долара, док са само 3,7 милиона становника више грчка еконо-

овогодишња инфлација, већа од очекиване (2,5 одсто у октобру), наметнула питање да ли пензије треба да буду усклађене са општим порастом цена.

Премијер Мариано Рахој није желео одмах да се изјасни о томе, обећавајући да ће одлуку донети до почетка децембра. Мало је, међутим, изгледа да ће пензионерима саопштити добру вест, јер Шпанија је одмах после Грчке по димензијама своје „буџетске рупе“. А сем тога, пензије су тамо ове године већ повећане, ако се један одсто може сматрати повишицом.

Рахој је тиме ипак одржао изборно обећање – да ће пензије повећати. Закон га додуше обавезује да пензије повећава у складу са инфлацијом, али за то би биле потребне додатне три

чему се досад није много разговарало.

Један од посланика торијеваца, партије британских конзервативаца која је стожер владајуће коалиције у којој је и Либерално-демократска партија, предложио је да пензионери са годишњим примањима већим од 50.000 фунти (67.000 евра)

да најбогатијима саопште да убудуће од државе неће примати ништа више осим пензије, да би Британија могла да постане финансијски солвентна, порука је 39 конзервативних чланова парламента које, између осталих, подржава и министар државне благајне („трежери“) Сађид Цавид.

мија годишње створи 294 милијарде.

Не треба, дакле, гледати „преко плота“ (Бугарска и Грчка су суседи), него своја посла.

Кад је у питању Европска унија, пензије су актуелна јесења тема биле и у Шпанији где је

милијарде евра којих у буџету једноставно нема.

Штедња на пензијама најављена је и у Великој Британији, али на необичан начин. Не може се додуше рећи да је неправедан, али је занимљив по томе што је на видело изнео нешто о

убудуће не буду ослобођени ТВ претплате као сви други, а такође би им биле укинуте и бесплатне карте за јавни превоз, као и додатак за грејање.

То је премијера Дејвида Кameronа ставило у малтене подједнако деликатну ситуацију као шпанског колегу Рахоја. И он је, наиме, дао нека предизборна обећања, међу којима је једно од главних да неће укидати беневите које уживају сви британски пензионери.

На другој страни су, као и у Шпанији, грубе фискалне реалности и потреба да се смањи државна потрошња у којој су пензије велика ставка. „Министри треба да буду довољно храбри

У извештају ове групе констатује се да око 100.000 пензионерских породица има приходе веће од 100.000 фунти годишње, те да би због тога могли да остану без поменутих додатака. Али, као и другде, политички приоритети су често важнији од оних финансијских, па је зато исход ове иницијативе засад неизвестан.

Иначе, грчки пензионери који су у сличном положају као управо описани британски, мада на нижем нивоу (они чије су пензије веће од 1.000 евра месечно), суочавају се са њиховим умањењем.

Према предлогу новог закона о социјалном осигурању, пензије између 1.000 1.500 евра биће смањене за пет одсто, оне између 1.500 и 2.000 за 10 одсто, а оне преко 3.000 за 20 одсто.

Тај закон лоше вести доноси и за око 2,6 милиона пензионера којима чекове шаљу фондови социјалног осигурања – они ће остати без божићнег, васкршњег и летњег бонуса, на које су сигурно рачунали.

М. Бекин

49. ФЕСТИВАЛ МУЗИЧКИХ ДРУШТАВА ВОЈВОДИНЕ

Квалитет ансамбала продужио смотру

Четрдесет девети Фестивал музичких друштава Војводине, који се одржава у Руми, продужен је ове године са уобичајена два дана на три дана трајања, па су се тако публици представили чланови чак 18 фолклорних ансамбала. На највећој манифестацији аматерског музичког стваралаштва у Војводини једне године се такмиче хорови и оркестри озбиљне музике, а друге, као што је било овај пут, фолклорни ансамбли.

– Први пут откако постоји Фестивал, квалитет такмичара је налагао тродневно трајање. Задовољни смо што су сви ансамбли били уједначеног квалитета – рекао је на отварању Саво Мучибабић, секретар Савеза аматера Војводине.

Публика је током свих фестивалских вечери бурним аплаузима поздрављала извођаче на сцени и уживала у шаренилу боја народних ношњи, у музици и песми.

Према оцини стручног жирија, златне плакете освојили су фолклорни ансамбли „Вук Стефановић Караџић“ и „Кодаљ Золтан“ из Бачке Тополе, „Станко Пауновић“ из Панчева, „Светозар Марковић“, „Соња Маринковић“ и „Вила“ из Новог Сада. Они су се пласирали на републичко такмичење које ће бити одржа-

но у Обреновцу. Златна плакета припала је и ГКУД „Раванград“ из Сомбора.

И новинарски и жири уметничких руководица имали су своје фаворите, док је жири публике током три фестивалске вечери наградио КУД „Кодаљ Золтан“, АКУД „Соња Маринковић“ и КУД „Бранко Радичевић“ из Старе Пазове.

Организатори 49. Фестивала музичких друштава Војводине били су Завод за културу Војводине, Савез аматера Војводине, општина Рума и Културни центар Рума, а финансијску подршку су пружили Покрајински секретаријат за културу и локална самоуправа.

Д. Р.

СУСРЕТ У ПРОЛАЗУ

Божану сви поштују и воле

Није лице са естраде, или спортисткиња, али у свом родном граду је популарна, јер је сви познају. Божана Давитков, секретарица ОУП Димитровград, одавно се афирмисала захваљујући својим активностима, најпре у Гумарском предузећу Димитровград, а данас као први оперативац у Удружењу пензионера. Зато нам и није било тешко, када смо недавно посетили ово удружење, да дођемо до ње.

– Знамо, то је наша секретарица – рекли су нам када смо питали за ову даму са дугогодишњим стажом и радним искуством.

Божана Давитков

Затекли смо је на њеном послу док је с великом пажњом решавала проблеме из свакодневног живота и рада удружења са 4.000 пензионера свих категорија, а највише из категорије запослених. Сви истичу да ову проблематику Божана најбоље решава јер јој је позната још из радне каријере у ГИД-у, где никад није одсуствовала без оправдања па и сада настоји да све буде на месту. У свом стилу да „све што може да уради данас, не оставља за сутра“. Од њених колега сазнајемо да је веома поуздана и спретна у раду, међуљудским односима

и, изнад свега, да је креативна и упорна.

– Успоставили смо разноврсну сарадњу са колегама из Удружења пензионера из Годеча, градића у суседној Бугарској. Та сарадња траје више од три године, посећујемо се међусобно и размењујемо искуства о раду. То дружење траје на велико обострано задовољство – истиче Божана Давитков, која уме и добро да запева и заигра, и да на свим скуповима пензионера направи добар штимунг који свима дуго остаје у сећању.

С. Панакијевски

Општинска организација Савеза инвалида рада Зрењанин успешно је 10. новембра организовала у зрењанинском Хотелу „Војводина“ јубиларну, десету Штрудлијаду. Ова манифестација, покренута ради неговања културне, али и кулинарске традиције банатског поднебља окупила је ове године више од три стотине што учесника, што гостију или извођача програма. Према речима Стевана Радишића, председника ОО СИР Зрењанин и потпредседника Покрајинског СИР, позиву су се одавале све организације инвалида рада из Баната и једна из Срема, из којих је 43 такмичара донело своје штрудле на оцену непристрасном жирију.

Јубиларној Штрудлијади присуствовале су и Тања Дуловић, начелница Средњобанатског округа, Стана Свиларов, председница СИР Војводине, и Станко Нимчевић, потпредседник СИР Србије.

Стана Свиларов, која је Стевану Радишићу поклонила уметничку слику са овогодишње сликарске колоније СИР Војводине, нагласила је да је задовољна што је Министарство, рада, запошљавања и социјалне политике Републике

БАНАТСКИ ИНВАЛИДИ РАДА НА ДЕСЕТОЈ ШТРУДЛИЈАДИ

Штрудла са душом

Србије препознало значај ове манифестације, па је увек и програмски делимично финансира.

Тања Дуловић је захвалила такмичарима и извођачима на очувању традиције Баната.

– Банатска штрудла лепо мирише, лепо изгледа, још је укуснија кад се проба и, што је најважније, има топлу душу као онај ко је прави – оценила је начелница Средњобанатског округа.

Станко Нимчевић је позвао учеснике да своје умеће пренесу млађим нараштајима, али и да их уче о духу оваквог дружења.

Иако је речено да су сви учесници у такмичењу и победници – а међу њима су била и два мушкарца, и мада су сви за свој труд и умеће добили захвалнице, жири је прогласио и најбоље умешене штрудле.

Прво место за штрудлу од мака

и бесплатан десетодневни боравак у Бањи Јунаковић освојила је Мара Глишин из Зрењанина, док је друго место и бесплатан десетодневни одмор у врдничком „Термалу“ припало Радослави Турински из Зрењанина. У истој бањи одмараће се и трећепласирана Луцијана Царан из Јанковог Моста која је вешто умесила штрудлу са сиром.

Мирослав Мектерковић

СМОТРА ИЗВОРНОГ НАРОДНОГ СТВАРАЛАШТВА СТАРИХ У КИКИНДИ

Најпоузданији следбеници баштине

Друга смотре изворног народног стваралаштва старијих, одржана недавно у Кикинди, потврдила је да су они најпоузданији следбеници културне баштине. Похвално је што им се у тим настојањима придружују и

неколико појединаца, суделовале у овом времеплову. Манифестацију је успешно организовао КУД „Сунчана јесен“ који делује при Општинском удружењу пензионера, а представницима свих друштава која су на-

Јубиларни концерт

Културно-уметничко друштво пензионера „Сунчана јесен“ у Кикинди свечано је јубиларним концертом обележило 40 година постојања и рада.

Увертиру у тај велики догађај означили су наступи хора, фолклора и музичке секције на Другој смотри изворног народног стваралаштва старијих и успешно учешће на туристичкој манифестацији Дани лудаје.

Фолклор из Босанске крајине – КУД „Извор“ из Накова

млађи људи јер ће они наставити да се залажу за очување богате традиције.

У кикиндском Дому пензионера окупиле су се изворне извођачке групе из шест културно-уметничких друштава које су, уз

ступила уручене су захвалнице. То су, поред домаћина, били КУД „Мокрин“ из истоименог села, „Извор“ из Накова, као и „Еђшег“ из Кикинде, „Братство-јединство“ из Руског Села и „Ади Ендре“ из Нове Црње, који су на

прошла времена и обичаје подсетили наступом на мађарском језику.

Сви ови ансамбли раде дуги низ година и имају бројна гостовања, чак и у иностранству. Међу појединцима свој допринос су дали Елена Попов са ћерком Кристином, у име Удружења Румуна општине Кикинда, хумориста Љубиша Раушки и гајдаш Бранислав Зарић.

Смотру изворног народног стваралаштва суфинансирао је, као и претходне године, Фонд за културу и физичку културу општине Кикинда.

С. Завишић

РУМА

Удружимо руке за опште добро

Недавно је у румском Културном центру одржана дводневна продајна изложба украсних и употребних предмета „Удружимо руке“, које су изложили чланови Међуопштинске организације слепих и слабовидних, Друштва за помоћ ментално недовољно развијеним особама, пројекта „Велико срце“ ОШ „Иво Лола Рибар“, корисници Дневног боравка деце и омладине са сметњама у развоју и Геронтолошког центра „Срем“.

На штандовима су изложени магнети, разни украсни предмети, слике, хеклане и штрикане ствари. Посетиоци су све предмете могли да купе по приступачним ценама, а често су сами одређивали цене, на своје и на задовољство продавца.

Прикупљен новац биће употребљен за набавку материјала потребног за рад у креативним радионицама.

– Жеља нам је да деци чији су радови изложени омогућимо даље образовање и школовање – рекао је на изложби Крум Васев, члан Општинског већа задужен за област социјалне заштите. **Д. Р.**

КУРШУМЛИЈА

Излет као награда

Иако постоји мање од годину дана, Секција жена Удружења пензионера Куршумлије остварила је запажене резултате. То се пре свега односи на њихов хуманитарни рад. У многим акцијама показале су да су вредне и марљиве, нарочито када је у питању помоћ болеснима и сиромашнима.

– Ми смо више него задовољни радом наших чланица. Оне су у многим манифестацијама које смо организовали биле прве. Зато смо одлучили да их наградим – каже председник куршумлијских пензионера, Владимир Јаковљевић.

По његовим речима, због тога је за чланице Секције организован једнодневни излет до Копаоника и Новог Пазара, током којег су обишле и неке од манастира у том крају. Овај излет за своје чланице финансирало је Удружење пензионера Куршумлије. **Ж. Д.**

БЛАЦЕ

Пета Златна свадба

Традиција је настављена: у топличкој општини Блаце и ове године организована је „Златна свадба“ за „младенце“ који су пре пола века, давне 1962. године, ступили у брак.

Тада је општински матичар имао пуне руке посла јер је требало обавити чин венчања за 36 младих парова. На састанак после 50 година дошло је њих 25.

– За „златне“ парове смо организовали дружење и пригодан програм. Лепо и дирљиво је било видети људе у позним годинама, али виталне, како се радују животу – рекао је Слободан Симић, директор Дома културе у Блацу, који је главни организатор ове већ традиционалне манифестације.

Рецепт за дуг заједнички живот, како су углас казали некадашњи младенци, јесте у разумевању, толеранцији и, пре свега, љубави.

Златна свадба је до сада обележавана у децембру али су организатори одлучили да се од ове године одржава у октобру.

Ж. Д.

СВРЉИГ

Грејање на кредит

Удружење пензионера општине Сврљиг набавило је 315 тона угља за своје чланове, и то на шестомесечни кредит.

– Близу 80 одсто наших чланова прима најниже пензије и свако кредитирање добро им дође. Интересовања има јер многи не могу да обезбеде тражене количине, те се одлучују да то остваре преко нас – каже Миленко Петровић, председник Удружења пензионера општине Сврљиг. **С. Ђ.**

ЗРЕЊАНИН

Посета колегама у Сомбору и Апатину

Група од педесет чланова Општинског удружења пензионера Зрењанин обишла је последњег дана октобра – по лепом и сунчаном дану михољског лета, западnobачке градове Сомбор и Апатин. Гости из Баната су, осим обиласка културно-

историјских знаменитости, искористили прилику и за дружење и размену искустава са представницима општинских удружења из ових градова.

Најпре су у Сомбору разгледали уметничка дела у згради Жупаније изграђене давне 1882. године, а затим су посетили Галерију Милана Коњовића, једног од наших најистакнутијих сликара, која располаже фондом од 1.050 дела.

Како јавља Петар Ђорђевић, пензионер из ОУП Зрењанин, у Апатину су посетили марину на Дунаву и православни храм Сабора светих апостола. Касније су се са колегама из ОУП Апатин, са којима негују дугогодишњу братску сарадњу, дружили уз музику, песму и игру.

По повратку, препуни лепих успомена са путовања, зрењанински пензионери су најавили да ће поновити овакав излет како би обишли и оне знаменитости Сомбора и Апатина које овом приликом нису стигли.

М. М.

ВРАЊЕ

Гости из Куманова

Чланови Удружења пензионера инвалида рада из Куманова посетили су врањско удружење са којим су побратими већ 25 година. Гости из Македоније примили су Љиљана Михајловић, председник, и Чедомир Ристић, секретар врањског удружења. Кумановски пензионери обишли су у гарнизону спомен-собу посвећену погинулима у свим досадашњим ратовима, разгледали кућу Борисава Станковића, а стигли су да посете и Врањску бању.

У знак пажње домаћини су добили књигу са посветом „Фолклорот во Куманово и кумановско“. У Дому војске, после вечере, настављена је играчка до касно у ноћ.

– Одушевљен сам пријемом и љубазношћу врањских колега – казао је Станислав Стефановски, председник удружења из Куманова.

Ускоро следи узвратна посета.

Р. С.

ТРСТЕНИК

Пакети за пензионере

Општинска организација пензионера у Трстенику поделиће и ове године 117 поклон пакета пензионерима који су навршили 80 и 90 година живота. Организација ће, поред тога, наградити часовницима парове који ове године славе 50 година брака, рекао нам је тим поводом председник трстеничких пензионера, Љубинко Чабровић.

Д. И.

ЛЕСКОВАЦ

Кроз источну Србију

На путу по источној Србији пензионери из Лесковца посетили су најпре своје колеге из удружења у Сврљигу. У клубу пензионера госте су поздравили председник Миленко Петровић, потпредседник Драгиша Крстић и секретар Топлица Ђорђевић, а разговарало се о заједничким активностима пензионера ова два града.

Затим су госте из Лесковца, као и пензионере из Сурдулице и Грделице, дочекали Књажевчани, и то по народном обичају: погачом, сољу и музиком, а гости су узвратили поклонима и лепим жељама.

У клубу пензионера одржан је састанак председника удружења на коме се разговарало како побољшати живот пензионера, али и заједничке активности. Председник удружења из Књажевца,

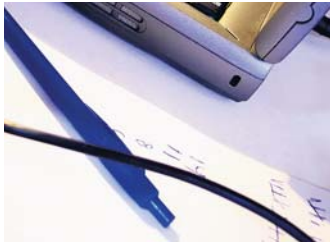

Радомир Вељковић, рекао је да сарадња књажевачких и лесковачких пензионера траје већ четири године, а председница КУД „Сунчана јесен“, Беба Милић, навела је да је за госте из Лесковца, Сурдулице и Грделице организована посета Музеју града, где су видели сталну поставку о Књажевцу, од каменог доба до данас.

Дружење је, након заједничког ручка, уз музику настављено до касних сати.

Д. Ђ.

ПИШИТЕ НАМ

Драги читаоци,

Ово је простор намењен Вашим писмима. Пишите нам шта Вам се у нашем и Вашем листу допада, а шта би могло да буде боље, шта бисте волели да прочитате или да саопштите другим читаоцима.

Адреса је Булевар уметности 10, 11070 Београд, или електронском поштом, на glasosiguranika@pio.rs

Село Петровац: кутак за пензионере

Недавно су пензионери села Петровац остварили своју давнашњу жељу да добију свој кутак. У реновираним просторијама сеоске за друге отворен је клуб пензионера, уз помоћ општине Пирот и Општинског удружења пензионера Пирот. Отварању клуба присуствовали су чланови Месног удружења пензионера Пирота, председник Окружног и Општинског удружења, Велимир Пејчић, као и мештани села. Овај догађај је значајан за 52 пензионера, али и за осталих 350 мештана, што се може закључити и из онога што на улазним вратима клуба пише: „Клуб пензионера и просторија за окупљање свих мештана села и омладине“.

Часлав Јовановић, председник Месног удружења пензионера, рекао је да ће у просторијама клуба посетиоци моћи да се друже, одиграју партију шаха, домине, таблић, уз шољу топлог чаја и кафу, али и да прославе рођендане и разне годишњице.

Отварање клуба честитао је и Велимир Пејчић, који је нагласио да је то пети по реду клуб пензионера у селима пиротске општине и ново место где ће моћи да се окупљају и друже. На крају свечаности Часлав Јовановић је уручио захвалнице заслужним појединцима и организацијама које су помогле отварање овог клуба.

Стево Панакијевски

Некад и сад

Осигурање у несрећним случајевима

максималне мере за предупређење несреће, те да се правилно изврше законске одредбе које ова питања регулишу, ипак нагло повећање броја несрећа показује да се у овом погледу постигао незнатан резултат.

(Окружни уред за осигурање радника у Београду од 1922. до 1938, Београд, 1939)

Од оснивања Окружног уреда до данас број пријављених несрећних случајева стално је растао, а тако исто и број смртних несрећних случајева. Ризик, дакле, који осигурање у плаћању доживотних ренти и других потпора озлеђеницима и њиховим породицама на себе преузима, постајао је из године у годину све већи, а тиме наметао и носиоцу осигурања све већу и већу бригу за стварање могућности да се сви ови нови терети обезбеде да у потпуности задовоље потребе.

Сам факат повећања броја несрећних случајева налази такође свој узрок добрим делом у слабом привредном стању и у недовољној употреби и провођењу заштитних мера у предузећима. Поред настојања надлежних инстанција да се код предузећа спроведу

Највише страдају грађевински радници

Око једне трећине свих несрећа на послу дешава се у грађевинарству. Према подацима Европске агенције за безбедност и здравље на раду, 35 одсто радника у европским земљама сматра да је посао који раде штетан по њихово здравље. Грађевинарство је једна од најопаснијих професија и у Србији. На градилиштима сваке године у просеку страда 40 људи, а 25.000 се повреди. Зато је Управа за безбедност и здравље на раду прошле године усвојила посебну уредбу о безбедности на градилиштима, према којој су инвеститори у обавези да на тим местима одреде координаторе за безбедност. Казне за неизвршавање ових строгих обавеза крећу се од 8.000 до 10.000 евра.

Подаци показују да читав регион бележи велики број несрећа на раду. Турска предњачи са највишом стопом несрећа на послу од свих европских земаља. У Турској се сваког дана десе 172 несреће на радном месту, а од 2000. до 2012. године погинуло је 12.868 радника. У Републици Српској је до августа ове године Републичка управа за инспекцијске послове истражила 3.546 случајева и установила 339 неправилности. У том периоду четири особе су изгубиле живот на радном месту. Бугарска, међутим, бележи пад броја ових несрећа. Лане су се десиле 2.752 незгоде на раду, а 2010. било их је 3.025. Опао је и број несрећа са смртним исходом – са 94 у 2010. на 86 у 2011. години.

Ј. О.

Право на једнократну помоћ

? Марица Стојановић, Грделица: Корисник сам породичне пензије након смрти оца јер сам инвалид од рођења. После смрти оца моја рођака је помогла мајци да оствари нека примања из Француске јер је после рата тамо била у заробљеништву, па су јој признали годину дана стажа и за то је добијала 32 евра. Мој отац је примао само нашу пензију, али због ових примања из Француске ја сам добила накнадно два решења у којима се помиње пензија из Француске. Молим Вас да се исправи ова грешка и како ја могу да остварим своја права, јер кад год се дели нека помоћ пензионерима, ја губим то право јер ми као разлог наводе решење за пензију из иностранства.

Одговор: Према нашој информацији, Ви сте остварили право на исплату једнократне помоћи према закључку Владе Републике Србије у септембру 2012. године јер је Ваша породична пензија мања од 15.000 динара. Због дела давања које је Ваша мајка остварила у Француској, а на које Ви као дете немате право, надлежност за доношење решења о породичној пензији је у нашој Дирекцији Фонда ПИО и то може да створи недоумицу да ли сте и Ви ко-

рисник иностране пензије. Да бисте једном за сва времена отклонили такву сумњу, најбоље би било да од Одељења за ПИО по међународним уговорима затражите потврду из које би се недвосмислено видело да сте Ви корисник само дела пензије по основу стажа Вашег оца навршеног у Србији и да нисте корисник иностране пензије. Захтев за издавање потврде поднесите Дирекцији Фонда ПИО у Београду, улица Др Александра Костића, бр. 9

Удовац и породична пензија

? Андра Николић, Средњево: Моја супруга је остварила право на пољопривредну пензију 1992. године. Пензију је примала све до смрти, 2011. године. Ја сам стар 82 године, слаб сам имовинског стања, а услед старости скоро изнемогао. Да ли имам право на њену пензију као брачни друг?

Одговор: Удовац има право на породичну пензију ако у моменту смрти супруге има навршених 58 година живота, тачније у 2012. години 55 година и 6 месеци живота, што сте Ви свакако одавно испунили као услов. Све што треба да урадите јесте да поднесете захтев за остварива-

ње права на породичну пензију по смрти своје супруге пензионерке. Захтев се подноси филијали ПИО код које је Ваша супруга примала пензију. На овај начин ћете решити и питање свог здравственог осигурања јер сте као породични пензионер здравствено осигурани.

Продужење за четири месеца

? Радмила Пљакић, Трстеник: Почетком 2013. године (9. 1. 2013. год.) пуним 35 година радног стажа и пензијског осигурања. Пре три године (27. 4. 2009) отишла сам на тржиште рада по опцији четири, јер ми је до испуњавања првог услова за остваривање права на пензију, у складу са прописима о ПИО, на дан престанка радног односа недостајало 46 месеци. У том решењу пише да пензију могу да остварим 10. 1. 2013. године. Тим решењем ми је једнократно исплаћен износ од 295.146 дин. а преостали износ ми се исплаћује преко НСЗ. По том решењу упућена сам у Националну службу за запошљавање ради остваривања даљег права на посебну новчану накнаду, без могућности остваривања права на новчану накнаду, у складу са прописима о запошљавању. Такође сам упућена у Фонд ПИО ради регулисања права на добровољно пензијско и инвалидско осигурање.

У моменту раскида радног односа у Предузећу за технолошко-металуршку обраду имала сам уговор о допунском раду са

ВИ ПИТАТЕ „ГЛАС ОСИГУРАНИКА“ ОДГОВАРА

Весна Вићентијевић

Републички фонд за пензијско
и инвалидско осигурање

Високом техничком школом струковних студија из Трстеника. Тада сам се пријавила на добровољно пензијско осигурање по чл. 15 не знајући да не могу бити осигурана по два основа. ПИО је тражио да регулишем свој статус осигурања те су ми новим решењем ускладили оба осигурања. Висока техничка школа ми је променила врсту уговора тако да сам решила тај проблем. После тога нисам више била ангажована по основу уговора у школи, али сам наставила да уплаћујем осигурање по члану 15. По овој евиденцији сада ми је остало још два месеца и девет дана до остваривања права на пензију по основу стажа осигурања. Међутим, у 2013. години стаж осигурања се помера за четири месеца. Да ли ће се то продужавање стажа односити и на мој случај, с обзиром на моје претходно утврђено стање?

Одговор: Код остваривања права из пензијског и инвалидског осигурања постоји принцип да се право увек остварује по прописима који важе у моменту остваривања права. То у Вашем случају значи да ако испуњавате услов за пензију у 2013. години на Вас ће се применити прописи

који важе у 2013. години, а то значи да за пун пензијски стаж неће бити довољно 35 година стажа осигурања, већ ће Вам бити потребно 35 година и 4 месеца стажа осигурања. На овај начин Вам се продужава период уплате доприноса по чл. 15 Закона о ПИО за још четири месеца.

Пензионисати се или не

? В. Б., Суботица: Молим за Ваше стручно мишљење на основу кога бих одлучила када да идем у пензију. Наиме, имам све услове за пензију и још сам у радном односу. Међутим, тешко ми је да се одлучим за пензионисање јер би ми пензија свакако била мања од садашње плате, а ја издржавам три члана породице. Бојим се да ће се следеће године изменити и закон по којем би се смањило обрачун за висину пензије и укинула уобичајена отпремнина приликом одласка у пензију (три или четири просечне зараде).

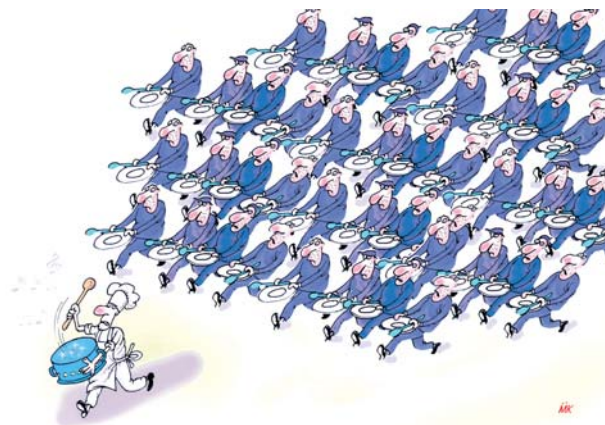
Одговор: Нико са сигурношћу не може да тврди да се услови за пензију неће мењати или да Закон о раду који прописује законску обавезу послодавца да осигуранику који одлази у пензију исплати отпремнину неће претрпети измене. За сада је једино познато да се за жену осигураника од 2013. године смањује такозвани додати стаж за жене за 1%, као и да ће бити потребно 35 година и четири месеца стажа осигурања за остваривање права на пуну старосну пензију. За све остало Вам преостаје да прати-

те промене Закона о раду, као и евентуалне најаве промена Закона о ПИО, којих за сада нема. За Најважније је да Ви испуњавате законске услове и да можете пре законских измена, ако их буде, да остварите своје законско право. До тада је ипак најбоље да радите, јер се ради о законима који се не мењају преко ноћи, већ се у припреми измена закона довољно дуго расправља и најављује, тако да можете да искористите то време за одлазак у пензију ако Вам евентуалне најављене измене не буду одговарале.

СКАНДИНАВКА

АУТОР: ЈОВЧИЋ	ПЛИВАЧИ ПРСНИМ СТИЛОМ	НЕПРИВЛАЧ- НОСТ	ОТЕКЛО МЕСТО НА КОЖИ	ФРАНЦ. ПРИСВОЈНА ЗАМЕНИЦА	ДЕО ШАКЕ	ВРСТА ГРАЂЕВИНСКОГ МАТЕРИЈАЛА	ОПОЈНО СРЕДСТВО
ГЛАВНИ ГРАД КАМБОЏЕ							
ЛАБОРА- ТОРИЈСКА ПОСУДА							
ИМЕ РАНИЈЕГ ГЛУМЦА ТРАСИЈА							
АРКАНЗАС (СКР.)				ТРЧАЊЕ ПРОСТОРИЈА			
ДЕО ОБУЉАРСКОГ АЛАТА					СИМВОЛ НОБЕЛЈУМА		
ОРГАНСКИ ХЕМИЈСКИ СПОЈ					ИНДУСТРИЈА ТЕКСТИЛА ФИЛМСКА УЛОГА		
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	ПРАСТАНОВНИК ПОТИСЈА ВРСТА ОБЛАКА						
МУСЛИМАН- СКО МУШКО ИМЕ						ОЗНАКА ЗА КАРАТ ОКИДАЧ ПУШКЕ	
22. И 14. СЛОВО ЋИРИЛИЦЕ			ТЕЛЕФОНСКИ ПОЗИВ ГРЧКА НАРОД- НА ИГРА				ПУСТИЊА У ЧИЛЕУ
ДИВЉА ЖИВОТИЊА				ГРУБО СУКНО СТАРЕТИНАРИ			
ПТИЦА (ЛАТ.)					КОЊ У ПЕСМИ НАЗАДОВАЊЕ		
МУЧЕЊЕ							
БУНТ, ПОБУНА							
СТАРО РЕЧНО КОРИТО							
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	СТЕГА, НЕГВЕ	ПЕВАЧИЦА АЛИША РЕСЕ, РОЈТЕ				ОЗНАКА ЗА МЕТАР МУШКО ИМЕ	
ОСТРВО У ЈАПАНУ							
ОЗНАКА КИКИНДЕ			РЕЧНО ОСТРВО ИЛИНИЈУМ				ЕНИГМАТСКЕ НОВИНЕ (СТР.)
БРИСАЊЕ ОТИРАЧЕМ							
ВЕЛМОЖА, ВЕЛИКАШ							

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА: потпора, отресак, кварити, рајац, м, арадац, јана, рк, ич, рото, н, з, тал, агаси, а, адамич, сламати, поточић, опис, и, м, трс, емирати, наметак, малина, чуњ, над, штенара

Милеико Косановић

Лековите мисли

Баш штета што нам и рад није тако амбициозан као планови!

Чини ми се да смо ми Срби веома брзи. Зачас од пријатеља створимо непријатеља.

Саобраћајни знак стоп требало би поставити и пред банкама при узимању кредита.

Срби су многим трн у оку. А такви своје балване у оку не виде.

Чим немамо да поделимо вишак, колектив нам се подели.

Политичарима треба већа диоптрија. И крупне проблеме код нас слабо виде.

Цена бензина је слободна, а возачима су везане руке и новчаник.

Играо је на националну карту, али је нације често мењао.

Душан Старчевић

Доскоци

Живот је велики преварант. Кад год се с њим коцкам, изгубим!

Откако су ми украли бицикл, не могу да стигнем ни на пијак, а камоли у светлу будућност.

Кад се роди проблем, нико не признаје очинство. Знаш ја свој посао, али не могу да га добијем.

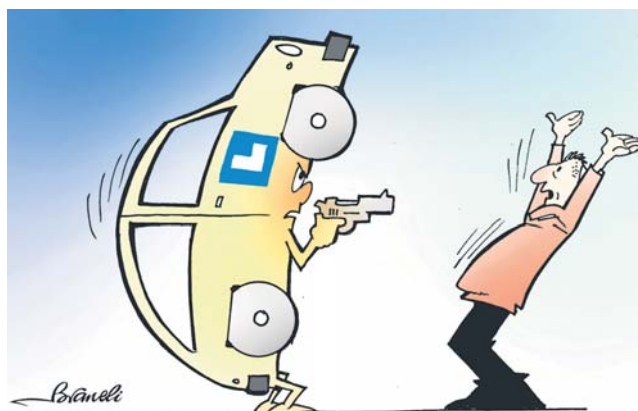
Кад год промашимо циљ, неко се нађе погођеним.

Пре одређивања правца, треба похапсити све кривце. **Сачекали смо да истина исплива на површину, а онда смо је дотукли.**

Наш пут у бољу будућност присут је звездама, јер ми смо небески народ.

Годо сигурно неће доћи. Пошао је нашом железницом.

Раде Ђерговић

Брана Николић

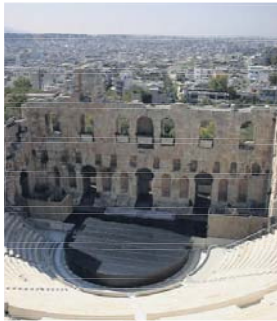
Да ли сте знали ...

– да је 22. новембра 1868. године основано Народно позориште у Београду? Прва представа, „Ђурађ Бранковић“ Кароља Оберњака, одржана је (по новом календару) 22. новембра 1868. у гостионици „Код енглеске краљице“, која је следећих годину дана била привремени дом овог позоришта.

– да је најстарије позориште у Србији, Књажевско-српски театар у Крагујевцу, основано још 1835. године? Прве представе овог театра,

који носи име по свом оснивачу, одржане су у време заседања Срећенске скупштине, од 2. до 4. фебруара 1835, када су приказани Вујићеви комади уз музику Јожефа Шлезингера.

– да се колевком театарске културе сматра древна Атина у којој је прво позориште (између 550. и 220. године п. н. е.) настало као део фестивала у част бога Диониса? Тако Дионизијев театар у коме су извођени комади Софокла и Еурипида представља најстарије позориште на свету.

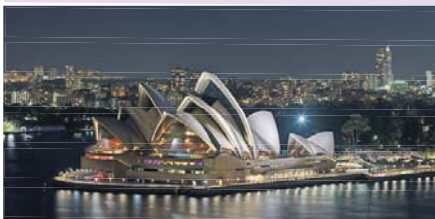
– да је једно од најпознатијих позоришта у историји Глоб театар (саграђен први пут 1599), у коме су извођена дела Вилхелма Шекспира? Модерна реконструкција оригиналног Глоба завршена је 1997.

– да је Миланска скала најпознатија опера у свету, са савршеном акустиком, по многим најбољом у свету? Налази се на истоименом тргу, на месту некадашње цркве и може да прими више од 2.000 гледалаца. За ову кућу је карактеристично да све своје активности завршава до поноћи.

– да најславније руско позориште, Бољшој театар, после шестогодишњег реновирања има највећу сцену на свету, димензија 21x21 м, која се уздиже на шест етажа?

– да је сиднејска Опера, коју је краљица Елизабета II свечано отворила 1973. године, једна од најпознатијих и најмодер-

нијих зграда на свету и има квалитетне да буде проглашена делом светске баштине?

Велика пажња

Мрка капа поклапа и најсветлије перспективе.

Нервно сам толико оболео да немам живаца ни да се лечим.

Немам резервну отаџбину, а она се понаша као да има резервног мене.

Откад је хлеб постао луксуз, народним кухињама је порастао углед.

Овде се више ни у ваздух не сме пуцати. Тамо су они који зидају куле.

Увек изаберемо најбољег. Ми друкчије немамо.

Непријатељу смо вешто заварали траг. Отишли смо бестрага.

Милен Миливојевић

Молим за реч

На београдском аеродрому сударили су се камион и авион. Те наше камионџије више уопште не пазе како лете.

У продавницама је у току ценовни ураган. Дај боже да се не претвори у ураган „Сенди“.

У Чачку је због неплаћања рачуна искључена струја хладњачи. Сад привремено ради као топлана.

Деца су од малих ногу принуђена да прислушкују. Другаре који им шапућу на часу.

Странци се слажу да је Београд супер за провод. Знамо, и ми се проводимо као боси по трњу.

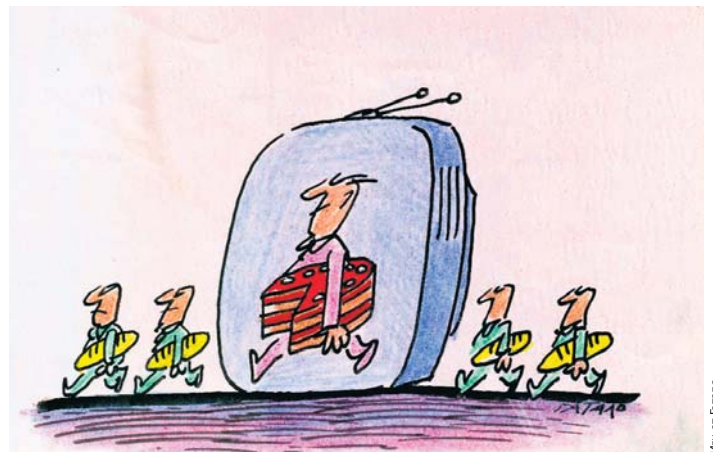
У Енглеској су лансиране ципеле које вас саме воде у стан. Једини услов је да имате стан.

Влада тврди да нас је спасла од банкрота, али моји џепови тврде да је ситуација и даље критична.

Већ мислим о дочеку Нове године. Сећам се онога из 1982.

Трговац ми је понудио месо, млеко, хлеб и уље, али сам му дао потрошачку корпу.

Дејан Патаковић

Живанизми

Ако трпимо гладни ради онога што смо тражили – где би нам био крај да смо ћутали!

У мимоходу гладних и стомак стомаку се јавља.

Ко стигне до обећаног раја, тај ће знати да цени пакао одакле долази.

Резултати нам изостају, али су нове идеје на помолу.

У недостатку себи равних и паметни причају сами са собом.

Изродио се – из народа у политичара.

Гнев народа се губи у магли до оних у облацима.

Ако чекаш да ти ставе седло, знај да су направили прави одабир.

Деца не знају да лажу. Зато добијају батине.

Лако се одржати у седлу док народ не побесни.

Живан Филиповић